

MAGYAR LAJOK

conform
57.012/1934

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Pápválasztáskor

Csütörtökön a katolikus Egyház bibornokainak 62 tagból álló testülete megkezdte a szavazó eljárást afelől, hogy ki legyen XI. Pius utóda a pápai székhelyben. Hosszú történelmi folyamat alakította ki ennek a szavazási eljárásnak a módjait, melyekben időkhöz alkalmazkodó célszerűségek és szent hagyományok folytonossága egyesül, hogy a választás eredményességét és annak lelki szabadságát mindenképpen biztosítsa. Sokszázados gyakorlatnak és ennek során szerzett tapasztalatoknak bölcsesége nyilvánul meg a külsőségekben is, a szertartások egyes kifejező mozzanataiban is, melyeknek most tanuja lehet a pápválasztásra figyelő közönség. Ezek a külső és szertartási megnyilvánulások is mind azzal a nagy belső lényeggel függnek össze, hogy Krisztus egyházának földön élő része keresi azt a lelki megvilágosodást, mellyel az egyház földi helytartóját Isten akarata szerint tudja megtalálni. Ezért van a Szentlélek kegyelmének buzgó alásdeklése, ezért a többi földi világ előli elzárkózás is, hogy a magány, a földi gondoktól és hatalmi érdekektől való elszakadás meg hozza az Istenhez emelkedő ihletett pillanatát.

Az a bibornoki testület is emberek gyülekezete. De bizonyos megilletődéssel gondolhatunk rá, hogy e gyülekezetbe való kiválasztódásuk milyen mélyből való felfokozódással történik, s mennyi érdemességnek a folytonos gyarapodása kell hozzá, míg az alsópapság helyzetéből valaki az egyházfejedelem sorába eljuthat. Ez a kiválasztódás mégse valami megkövesedett arisztokrácia régeit jelent, hiszen a bibornokok testületébe az egyházi szolgálat nagy teljesítményei emelik föl a kiválasztottat, akinek életpályája igen sok esetben onnan indul valami egyszerű falusi házból, vagy egy küzdő iparos műhely körüli családi környezetből. A földi egyház legmagasabb rangú gyülekezetének tagjai nem születési előjogok folytán érkeztek ebbe a rangba, hanem azért, mert lelki kiválóságuk egész világ előtt bebizonyosodott. Lehet közöttük született arisztokrata is, de előbb annak is alól, a népretegek mélyén kellett kezdenie szolgálatát, hogy kiválóságát a társadalmi lét minden fokozatán kifejteni tudja. De annál több közöttük a nép egyszerűségéből eredett küzdeni tudó, ki mintegy a széles néptömegek erejét nyilatkoztatta meg, mikor a társadalmi lét fokozatain egyre magasabbra emelkedett.

Az egyházvezetés nagy népralmi gyökerezésének a kifejezése az, ami a bibornoki testület kiválasztódásában megnyilatkozik. A lelki kiválóságoknak ez a gyülekezete így a maga alulról felnövevő tökéletességében igazán úgy tűnik fel, mint amely a földi viszonyok között legalkalmasabbnak mutatkozhatik, hogy az egyház földi vezérét kiválasztani tudja. Másrészt ez a testület annyi jellembelet tisztaságot és töretlenséget is foglal magában, amely emberileg a legtöbb biztosítékot tudja nyújtani, hogy a pápválasztás a világi és hatalmi befolyások vetélykedéseitől szabad tudjon maradni. A mai világhelyzetek között pedig erre a nagy lelki szabadságra különösen nagy szükség van. A földi hatalmasságokat egymással szembekerülő nagy áramlatok sodorják, s ezért nyughatatlan a világ minden tája. A nyugtalanságban most már az egész emberiségnek a vonaglása benne van, s így emberi érdek is,

A Dunabizottság ujjászervezéséről szóló egyezmény aláírása Bucurestiben

Gafencu külügyminiszter külön nyilatkozatban méltatta az aláírás jelentőségét. — A partmenti államokon kívül a nyugat-európai összes nagyhatalmak résztvesznek a bizottságban

Bucuresti. Saját tud. Grigore Gafencu román külügyminiszter Románia nevében, Wilhelm Fabricius, Németország bucuresti követe Németország nevében. A. Thierry Franciaország bucuresti követe Franciaország nevében, Reginald Hoare angol követe Anglia nevében és Pellegrino Chigi olasz követe Itália nevében szerda este hat órakor egyezményt írtak alá, amelynek értelmében Németország belép az európai Dunabizottságba s Németország és Olaszország csatlakozik az egyezményhez, amely Siniában 1938 augusztus 18-án Franciaország, Nagybritannia és Románia között létesült, a Dunabizottság résztvevő hatalmakra vonatkozólag.

Az aláírás szertartása után Grigore Gafencu a következő nyilatkozatot tette:

Egy hónappal ezelőtt Galaiban tartott beszédben kifejezésre juttattam a román kormány ama óhaját, hogy a Dunabizottságban résztvevő baráti államok között oly láthassa a német birodalmat is, amelyet e folyamhoz oly nagy érdek fűznek. Boldog vagyok, hogy ma aláírhattuk az okmányt, amely teljesíti ezt az óhaját. Az okmányt, amelyet ma aláírtunk, más jelentősége is van. Itália csatlakozik az 1938 augusztus 18-iki sinaiai megegyezéshez, ami által ez az egyezmény teljessé válik.

Mostantól fogva az európai Dunabizottságnak nem lesz a román állam szuverénitásával ellenkező jogköre. A bizottság a hajózás szabadságának el-

lenőző és biztosító szerve lesz, úgy, ahogy ez más folyamoknál is történik.

Hozzá kell még tennem, hogy két Romániával barátságos viszonyban levő ország van, amelyek kérik, hogy érvényesíthessék a bizottságba való belépési jogát: Lengyelország és Görögország. Ezek kérései csak megörvendeztetettek minket. Remélem, hogy az új európai bizottság, mai kiegészített formájában, lehetővé fogja tenni a legteljesebb baráti együttműködést, ama nagy érdekek szolgálatára, amelyek a Duna-torkolatánál találkoznak.

Az okmány aláírása után Gafencu és Fabricius kölcsönösen köszönetüket és elégtételüket fejezték ki a megegyezés létrehozása érdekében végzett munkáért s annak eredményeiért.

Széleskörű európai együttműködés jön létre a Dunabizottság révén.

A Curentul ezeket írja a megegyezéssel kapcsolatban:

Németország csatlakozása megerősíti a sinaiai egyezményt, Itália hozzájárulása pedig a következő helyzetet teremti: a dunai rezsím nem lehet többé a partmenti államok rezsímje, amelyben a nagyobb államok bizonyára kedvezményes helyzetet értek volna el, — hanem továbbra is a széles együttműködés rezsímje lesz mindazokkal az országokkal, amelyeknek ezen a folyamodon érdekei vannak: Angliával, Itáliával, Franciaországgal, ami megegyezik Románia érdekeivel.

Gafencu külügyminiszter lengyelországi útja a közép-európai államszomszédsági viszonyok rendezését segíti elő

Bucuresti. Saját tud. A Curentul ma a következőket írja Gafencu Varsóba utazásával kapcsolatban:

A Román és Lengyelország közötti kapcsolat, külügyminiszterek személyes érintkezésbe lépése révén nemesak azért esemény, mert ez a román-lengyel szövetségi viszony szellemében történik, hanem azért is, mert azt a szomszédokkal való lehető legközelebbi megértés szükségessége is parancsolólag írta elő. A lengyel érdekeknek a Dunára való kiterjesztése még jobban indokolja az

érdeklődést, amellyel a varsói látogatás elé diplomáciai körökben tekintenek.

Londonból jelentik: A Renter-ügynökség varsói közlése szerint lengyel diplomáciai és politikai körökben a legnagyobb jelentőséget tulajdonítanak Gafencu román külügyminiszter közeli varsói látogatásának. Az utóbbi időben Románia és Lengyelország baráti viszonya mind szorosabbá vált. Gafencu külügyminiszter Beck lengyel külügyminiszterrel Közép-európa kereskedelmi és politikai kérdéseit tárgyalja meg.

hogy a lelki világ valamiben, valahol megtalálja a maga megnyugvását.

A pápválasztást bevezető Szentlélek-mise alkalmából szentbeszéd hangzott el a biborosok előtt, s ez a beszéd is rámutatott a nagy világzavarra. Rámutatott arra, hogy a földi országok zűrzavarai fölött a Krisztus országához vezető utat kell megtalálni. A pápválasztás is ennek az útnak a keresése. Minket, az egyszerű hívő közönséget is megrendítően érdekel, hogy a krisztusi eszmények magasságába el tudjunk jutni. El, el a világ zavaraitól, s a hatalmi hiúságok küzdelmeiben való hurcolódá-

soktól és szétszakadásoktól! „Keressétek először az Isten országát, s a többi mind hozzáadatik nektek.” Krisztus mondásának ez az igazsága zeng a pápválasztás alkalmával is az emberek felé, mindnyájunk felé. Az isteni eszmék magasabbrendűségében, a végzetek és földi hatalmak fölötti végtelen nagy akaratban, s a minden emberi sorsot jóra vezető mindenható bölcsességben kell hinnünk. Ez a hit adja meg egyedüli biztonságunkat.

Ennek a hitnek a hirdetője az a nagy világesemény is, amit a mostani pápválasztás jelent.

Magyar képviselőházban izgalmas interpellációk voltak a hungarista-mozgalom betiltása miatt

Keresztes Fischer belügyminiszter azzal válaszolt, hogy a hungaristák egyénekenként tovább is politikai jogaikban megmaradtak

Budapestről jelentik: A magyar képviselőházban szerdán délután a feloszlátott hungarista párt képviselői interpelláltak. Harm Arthur az igazságügyi miniszterhez intézett kérdést és azt hangoztatta, hogy a hungarista párt feloszlátása a jogbiztonság megszüntetését jelenti. Kilépett a nemzeti egység pártjából, hogy átlépjen a hungarista pártba, de kilépett volna anélkül is, amikor megtudta, hogy Imrédy bevallotta tizenkét és félszázalékosan, de tudottan harminchét és félszázalékosan nem keresztény származású. A hungarista mozgalom feloszlátására nem volt szükség, mivel az nem felforgató törekvésű, hanem csak zsidómentes szociális Magyarországot követelt. Szálasinak kegyelmet kellett volna adni a Felvidék visszacsatolásakor. Képtelenség a hungarista mozgalmat a dohány-utcai merénnyel összefüggésbe hozni. Semmiféle terrorral, — mondotta — nem lehet kioltni a nemzeti szocializmust. Vagy akasztatnia kell a kormánynak, — folytatta, — vagy meg kell valósítani a hungarista programot.

Hubay Kálmán a „Magyarság” című lap betiltását tette szóvá és azt állította, hogy a betiltás olyan vádak miatt történt, amelyeknél a valóság bizonyítja a bíróság elé tartozik.

Rácz Kálmán is a feloszlátott hungarista párt ügyét tette szóvá. Szerinte nincs megokolva a betiltás, hiszen a párt még meg sem kezdte működését. A betiltással csak azt akarták elérni, hogy a párt mögött álló milliók tömeg ne vehessen részt a szavazásban. Hubay újból beszélt a alkotmányelleneseknek minősítette a feloszlátást. Szálasit most is vezérének tekintti. Azt állította, hogy a magyar élet mozgalom megbízottai tárgyalni akartak a börtönben Szálasival, de Szálasit nem volt erre hajlandó. Tagadta a Fekete Front létezését és azt

állította, hogy a pártnak csak védelmi és rendfenntartó gárdája van.

Keresztes-Fischer belügyminiszter vála-

Nizzában tartóztatták le a marosvásárhelyi négyszázezer leies lopás tettesét

Társát nemrégiben felakasztva találták egy fővárosi parkban

Temesvár. Saját tud. Nagy port vert fel hónapokkal ezelőtt az a nagyszabású pénzlopás, amelyet Marosvásárhelyen követtek el. Binetter Ármintól, az Adesgo-harisnyacég utazójától marosvásárhelyi szállodai szobájából közel négyszázezer leit kitevő pénzeszeget loptak.

A nyomozás annakidején több irányban folyt, míg aztán sikerült megállapítani a tolvajok személyét. A megállapítás szerint Müller Zsigmond volt temesvári fényképész és egy Brettner Jakab nevű utazó követtek el a nagyszabású lopást. Mindketten a szálloda lakói voltak a lopás idején.

A további nyomozás során a temesvári rendőrség is foglalkozott az ügyvel. Megállapították azt is, hogy

Müller és Brettner Jugoszláviába akartak szökni, de a jugoszláv határon visszautasították őket.

Azonban az országos körözés ellenére sem sikerült jó sokáig a két tolvaj nyomára jutni, míg végre váratlanul fordulat állt be:

szolt az interpellációkra. Sajnálja, — mondotta — hogy ilyen eszközökhöz kellett folyamodnia, de a hungarista-párt leple alatt a társadalom rendjének felforgatására irányuló tevékenység folyik. Az izgató röpiratok szerzői mind a hungarista párt tagjai voltak. Rácz Kálmán — mondotta, — a felvidéki zsidók ügyében járt közbe nála s huszonnégy óra muiva már a hungaristák ügyében interveniált. A rend fenntartására a jövőben is megtesz minden intézkedést. A választásokon résztvehetnek a mozgalom tagjai, mert politikai jogaikat nem vette el senki. Intézkedéseit alapos megfontolás után tette meg, hogy nagyobb bajtól megóvja az országot. Nevetségesnek mondotta, hogy a magyar élet mozgalom és a dohány-utcai merénylet közt kapcsolatot keressenek.

Müller Zsigmond volt temesvári fényképész felakasztva találták az egyik bucuresti parkban.

Bucuresti lapok ismeretlen halott fényképét közölték akkoriban, erről a fényképről ismeretek rá Müller Zsigmondra Temesváron és ekkor a volt fényképészről váratlanul derült ki, hogy betörőbandát szervezett, számos betörést követett el, majd

Kolozsváron dináramistával foglalkozott.

Társát, Brettner Jakabot azóta is hasztalan keresték.

Most a temesvári rendőrség magánértesítést kapott, amely szerint

Brettner sikerült külföldön letartóztatni.

A magánértesülés szerint a marosvásárhelyi ügyészség tudomására jutott, hogy a körözött Brettner Jakab Nizzában tartózkodik. Intézkedett azután, hogy diplomáciai úton kérjék Brettner letartóztatását és kiadatását.

A temesvári rendőrség értesülése szerint Brettner letartóztatása már meg is történt.

Nizzai karnevál

Irtó: Castano-Köszeghy Marianne

(Második közlemény.)

Itt van hát ma az egész napfényes Provence Nizzában, hogy újra köszöntse szeretett barátját, Karnevált. Itt vannak a hegyen épült, festői Cagnes daliás legényei, a Piol jóképű parasztasszonyai, St. Pons és St. Barthélemy napbarnította fiatalasága. Ezek narancsárusai és Villafranche öreg hajósai szintén ott sétálnak a tömegben, nagyokat nevetve egy-egy sikerült „Isolé” kartonfejn, — újjongva, lelkesülten, boldogan, egész szívvel, egész lélekkel. Ez az istenáldotta nép tud élni. Tud örülni.

Konfettik dobálása, rádió, harsogó trombiták lármája közt újra megdörrennek az ágyuk, — viszontlátjuk Karnevál herceget és az aranyos Daumont hintó most már, mint régi ismerős, közeledik felénk. Ha lehet, ez a vasárnapi menet még ötletesebb, még váratlanabb meglepetéseket hoz: a legfurcsább hóbortok és szertelen fantázia Karnevál mai birodalma. — A tenger kincsei, Noé bárkája, az Öröm hintaja, a Tavasz ünnepe közepette külön feltűnést kelt a nizzai piac óriási szekere: nagyszerű halak, kövér szárnyasok, monstrum tengeri rákok közt viháncoló olasz kofáival. Avagy a Vidám szüret, — roskadozó szőlőtökéivel, érett banánfűrtjeivel, a narancsok, citromok és datolyák szibarita bőségevel, — mindez maga a provençei öröm féktelen tobzódása. Hát a sajtó? — az ötletes székér, mely a Kapitolum lúdjainak gágogásával oly szellemesen jelképezi karunk eleven hírszolgálatát? Hát az a költői cavalcade, melyben oly szép kis nizzai lányok galoppoznak el előttünk, feketefürtű gavallérjaik kíséretében! „Öröm, szerelem, tavasz!” — éneklük

hangosan. — Y a de la joie! — Van még öröm! — Ez ma a refrén, megújuló, szakadatlan refrén; e dal kísér végig egész vasárnapon, ez a dal cseng vissza füllünkbe késő este is, a megismételt éjszakai Corso hullámszán keresztül, melyet pempázatosan fejez be az Ezeregyéj diadalszekerének keleti csillogása

IV.

1939 február 16. — Virágcsata.

Ragyogó napsütés. Délután két órára zsúfolásig megtelnek a Promenade des Anglais és a Quai des États-Unis széksorai. Igazi tavaszi nap, felhőtlen kék ég és csodálatos tisztaságban rajzolódik ki a Mont-Boron. Rengeteg ember, elegáns tavaszi toilettek divatrevüje, türelmetlen fotografusok, tömött kosarakkal megrakott virágárus lányok hullámszának a korzó széles útvonalán. Majd újra felhangzik a kezdetet jelentő három ágyúlövés. Mindenki a helyére siet.

Vörösfrakkos lovasok nyomában elsőszakozó katonabanda. Nizza virágos zászlóit vívón nyalka legények vezetik be az ünnepséget. Megérkezik az első fogat. — meglepetés morajlik végig a lelkesült közönségen. A mimóza, a Provence jellegzetes virága, az aransyárga, dús és pazar mimóza díszíti a legtöbb fogatot. Mégis, bármily sok változatban jelenik meg ez az elegáns és kellemes virág, — nem lehet megúnni soha. Grasse és Juan les Pins híres kertészei küldték el ez alkalomra termésük legjavát — valóságos mimózaerdő mind-egyik hintó és excentrikusan bődítő illatukat messzire viszi szét az enyhén fűjdögáló tavaszi szellő. Az ötlet, az elegancia, a finom ízlés és legkedvesebb barátainknak, a virágoknak őszinte szeretete valóban csodálatos remekműveket varázsolt elő e verőfényes nizzai délutánon: fantasztikus magánfogatok és káprázatos meseautók — idéri di-

szítése kelti fel újra meg újra az elragadtatás moraját.

Miket jelképeznek hát ezek a ragyogó kocsik? A legszellemesebb, legbájosabb elgondolások érvényesülnek a bámuló szem előtt, — a Béke galambja, díjnyertes fogat: pompás világoszöld luxusautó, mely fölött hófehér szekfűkből összeállított óriási galamb terjeszti ki szárnyait! Viszont kitűnő ötlet mutatja be a karneváli program egyik legjelentősebb eseményét, a szombati nagy árcsorból hírhedő szekerét, mely fölött Pierrot világoszöld szalmából font süvege és Pierrette ál-arcá csillog, elborítva a mimózákat aranyló özőnével. És Hófehére és a hét törpel! Csupa rózsza, csupa szekfű, — illat és ragyogás! Előkelően és finoman hat egy cyklámenektől elborított hintó, a virágok színébe öltözött gyönyörű kislányokkal. Feltűnően sok a francia hazafias jelkép: közlekedés követi a nizzai helyőrség hat ló által vont parádés szekerét, — „La France” virágokból font zászlajával ékesen. Az afrikai gyarmatok tisztjei külön szenzációval verik az előbbieket, — az öröm virághajóján evezve szórják csokraikat karcsú spahi hadnagyok. Hát az a feltűnően ízléses, rózsákból font női cipellő, melynek magas sarkából olyan bájos leányfejek kandikálnak elő? És az a hatalmas rózsalegyező, melyet, mint díjnyertes fogatot, mindenki gyönyörködve bámul meg, — livrés kocsisával és a három gráciával, kiknek csipkefátyolát olyan festőien koronázza be a vérpiros rózsakoszorú!

A közönség tomboló éljenzése jutalmazza a három legelső díjnyertesét: „A virágzó pergolat”, a rózsaszín szekfűk diadalát, majd a halványlila pármái ibolyák elegáns képviselőjét, az ötletes „Kalapdobozt” és a helyi érdekességű „Nizzai szalmakalapot” — gyönyörűséges nizzai leányok virágerdejében.

És végül, mint stilszerű befejezés, megérkezik

A bíbornok-testület ünnepélyes bevonulása a pápaválasztó konklávéba

**Eskütétel a titoktartásra a Sixtus-kápolnában.
Szerda este félhét órakor bezárták a bevonulók
mögött a választási helyiség kapuját**

Rómából jelentik: A pápaválasztó konklávé szerda délután az előírt ünnepélyes szertartások betartásával megkezdődött. Szerdán délre már mind a 62 bíboros megérkezett Rómába. O, Connel bostoni bíboros Nápolyból szerdán reggel érkezett meg vonaton, délben pedig Coppello buenosairesi és Leme rio-de-janeiroi bíboros is megérkezett és ezzel a konklávé bíboros tagjainak létszáma teljessé lett.

Monsignore Dacci, a brevek titkára az összegyűlt bíborosokhoz fél óras beszédet intézett. Beszédében hangsúlyozta azt a nagy lelki felelősséget, amely a konklávé tagjait, különösen a mai súlyos időkben terheli. Rámutatott arra, hogy Európa és a világ ma különlegesen válságos helyzetben van, mert az újító eretnekségek, a féktelen pénz- és élvezethajhászás sokszor elhomályosítja a jószándékot. Sajnálattal állapítja meg, hogy a minden képzeletet felülmúló fegyverkezési verseny mily nagy nemzetközi feszültséget okozott. Ezt a feszültséget csak a léleknek a méltó uralomba való visszahelyezésével, a Krisztus országába való visszatéréssel lehet megszüntetni.

Délután 4 óra volt, midőn a bíborosok, a konklávisták (vagyis a bíbornokok kíséretének azok a tagjai, akik a konklávé helyiségeibe a bíbornokok szolgálatára bemehetnek,) továbbá a diplomáciai testület tagjai — köztük Románia nagykövete Petrescu Comnen és Magyarország vatikáni követe Apor Gábor — bevonultak a Sala Regiába. A Sala Regiából a Sixtus kápolnába vonultak tovább, ahol előbb a konklávisták tették le az esküt, hogy mindent ami a konklávében történik, a legszigorúbb titokban tartanak. Azután a bíborosok tettek hasonló értelmű esküt. A konklávéba összesen 240 személy vonult be a bíbornokok titkáiraival és más konklávistákkal együtt.

Szerda délután 6 órakor végre megszólalt a Szent Damasus udvarban lévő harang és hirdette a konklávé megkezdését. Egy negyedórával előbb

már valamennyi bíboros bevonult fülkéjébe. A harangszó elhangzása után a szertartásmester végigjárta a helyiségeket és így kiáltott: „Extra omnes!“ („Kifelé mindenkinek“).

Midőn a szertartásmester megállapította, hogy a konklávé helyszínén most már senki idegen nem tartózkodik, 6 óra 35 perckor a kaput bezárták. A kaput belülről Pacelli camerlengo a bíboros diakonusok és a vatikáni mérnökök segítségével, kívülről pedig Serafini márkí, a Vatikán kormány-

A csütörtöki első szavazás kilátásai A külföldi bíbornokok Pacelli mellett. Nagy hatást tett a közönségre Schuster milánói bíbornok alázatos aszkéta alakja

Rómából jelentik: Mialatt a konklávében elzártan a bíborosok testülete nagy kötelességet teljesíti és kiválasztja az új pápa személyét, a Vatikán falain kívül állandóan folynak a találgatások a pápaválasztás eredménye tekintetében. Római sajtó megállapítja, hogy a bíborosoknak a konklávéba vonulása alkalmával legnagyobb hatást Pacelli camerlengo és Schuster milánói bíboros-érsék személye tette. Schuster az ő alázatos aszkéta alakjával vált ki, Pacelli pedig a maga fejedelmi megjelenésével. A sajtó úgy értesül, hogy a külföldi bíborosok választása egyöntetűen Pacellire esik. Mivel azonban csak 27 külföldi bíboros van, Pacelli megválasztása attól függ, vajjon a 35 olasz bíborosból sikerül-e legalább 15-öt megnyerni, mert Pacelli csak ebben az esetben kaphatja meg az előírt 2/3-ad többséget. Ha Pacelli camerlengo a csütörtök délelőtti első szavazáson jelentős többséget kap, abban az esetben a második menetben biztosan őt választják meg. Ha a szavazás ered-

Lippay Lajos dr A titokzatos Keleten

Sok képpel, díszes kötésben 145 lel.

E gyönyörű könyvben elvonul és feltáruul előttünk Bombay, Colombo, Singapore, a Fülöp-szigeteknek színes világa, Shanghai, Kambodzsa és Sziám. Nagy értéke, hogy az író nem muló képet fest róluk, hanem megvilágítja bennük a régi és új civilizáció lelkét, egész szellemtörténetét, élő embereivel, történelmével, vallásrendszerével, büneivel és erényeivel együtt. Mindent meglát, mindent megítél, minden problémára van válasza s őszinte ott is, ahol fájó igazságokat kell megmondania.

zőja és Chigi herceg, a Máltai lovagrend nagymestere retesztelte el. Ettől a perctől kezdve a Vatikán és a külvilág lüszött az összekötött csakis az úgynevezett „roták“ biztosítják. A „rota“ egy fakorong, amelyiket a kapu közelében helyeznek el olyformán, hogy iratokat lehessen vele közvetíteni, vagy megnyitása által beszélgetést lehessen folytatni. Beszélgetés csakis egy harmadik személy jelenlétében történhetik, de a pápaválasztással összefüggő bármiféle kérdésről a beszélgetés tilos.

ménye nem így alakul, akkor hosszabb választásra van kilátás, mert a bíborosoknak meg kell egyezniük abban, hogy kit jelöljenek a pápai trónra. A Pacelli megválasztásától való tartózkodás amiatt is előállhat, mert eddig hagyomány volt, hogy az előbbi pápa kormányzó államtitkárát nem választják meg. E hagyomány alól csak egy kivétel volt: a XIII. Leó pápa megválasztásakor. A választás módjai között van az egyhangú („quasi per inspirationem“ — mintegy sugallatra történő) választás lehetősége is. Ilyenre az eddigi választások során még nem volt eset. Még egy további választási mód a megegyezés („per compromissum“) választás, mikor a szavazatok többszörös megismétlése után sincs eredményre kilátás, miért is az egész bíbornok-testület rábizza egynehány tagjából álló küldöttségre, hogy a jövőendő pápa személyét kijelölje. A pápaválasztások történetében néhányszor volt eset ilyen megegyezéssel választásra.

egy hatalmas, virágból összeállított szobor: ő maga, a felségség úr, — Karnevál!

Elragadó kép. Bájos, üde és ragyogó, — tavasz ünnepe. Tavasz a lelkében, tavasz öröme csillog a virágokat szóró fiatalság szemében, — egy ilyen nizzai virágcsata gyakori prólogja ifjú szerelmek születésének.

V.

1939 február 13. — Nagy „Redoute“ bál.

Halványzöld és csillogó arany! Ez a jelszó narangozza be már hetekkel előre Karnevál leg-elegánsabb bálját, — e két uralkodó szín jegyében készülnek a ragyogó kosztümök furfangos női fejcsékek és nagy szabófejedelmek fantáziájában. És valóban káprázatos látványt nyújtott a nizzai Casino Municipal óriási hallja a „Vert jade et scintillant or“ színeinek pazar tobzódásában, halványzöld virággirlandok között kúsó aranynarancsok exotikus bőségével. Esti tíz órakor kezdődik a bál, fekete álarcos hölgyek tolonganak a ruhatarban, a jelmezeket bíráló jury vörösfrakkos tagjai előtt. Hullámozó sokaság issza frissítőit a hallban, várva a tánc kezdetét, flörtölő párok suhannak el az óriási oszlopok mögött. Zöld és arany színekben pompázó jelmezt visel a legtöbb nő, földigérő dominó fedi a gavallérok frakkját. Néha felvillan egy-egy élénk színű estélyiruha, melyet azonban szintén a kötelező dominó takar. Tizenegy órakor megnyílnak a Casino gyönyörű színháztermének ajtai. Kezdetét veszi a tánc.

Táncos lábak forognak tova a csillogó parketten: álarcos közönség, rejtélyes dominók lépik el a páholyokat, a zöld és arany kimeríthetetlen harmóniájában. Éjfélre már akkora tömegek sorakoznak fel, hogy a hatalmas terem is szűknek bizonyul. Divatos valcerek zenéjére keringenek szédült iramban e ragyogó farsangi éjszaka nemzetközi vendégei, — Észak és Dél forró tropikus

nyarak és hideg skandináv telek elől menekülő idegenek. Brazília excentrikus milliomosnői és az öreg Európa degenerált kalandorai találkoznak a pillanat szédületében és önfelédlt lázba olvad át a tangó mámora. Élet, ifjúság és szenvedély lávája robban a légkör elektromos feszültségében; szívek dobbannak a dominó alatt, démoni szemek csillognak a selyemesipkés álarc mögött. Így táncolnak a Redoute vendégei e bűbajos karneváli éjben. Az életöröm boldog lázában lejtnek az aranyoszlop párok ezrei egy bomlott „sarabande“ csillogó forgatagában és mint elvarázsolt tündérmesék álmaiból fájó felébredés — úgy hat egyszerre a jury bejelentése:

— Kezdődik a jelmezek megbírása!

Komoly képű jurtagok helyezkednek el a színpadon felállított öblös karosszékben. Csupa öregurak. Uglátszik, a kosztümök bírálatánál nem bíztak a fiatalabb évjáratok tárgyilagosságában. Egyébként ez a pár éltes „arbitrer elegantiarum“ maga is nagyon elegáns, — divatos vörös frakkjuk, fekete selyem térdnadrágjuk pompásan emelkedik ki a színpad háttéréből. Megkezdődik a szigorú procedura, — a legötletesebb jelmezek viselői haladnak el egymásután a színpadon. Arlecchino és Colombine közismert figurái, a régi Egyiptom táncosnői, mozdulataik ősi merevségében, — pikáns kis tricorné alól kilengő fátylakban, esábitó velencei kurtizánok, a biedermeier kor csipkebugyogós tünderei, a kis magyar lány fénylő aranyeszmája, — egypár fölöttébb merész, a lengénél is közlekedés és taps között nyeri meg díját a valóban legötletesebb jelmez viselője. — a „Lump“! — Le Noceur! Nagyszerű alakú fiatal hölgy. Mlle Nicole Attard vitte el tehát az elegancia pálmáját, — félrecsapott zöld ci-

linderével, aranybélésű felleghajtójával, kis zöld selyem nadrágozkájával, magassarkú aranycipellőjével és bizony, nem is lógatoljára — remekbe formált lábszáraival!

Ujra kezdetét veszi a tánc. Éjfél elmúlt már, késő van, harsog a zene és a táncolók vad galoppban vetik magukat egy eszeveszett tangó boldog önkívületébe. Ezernyi apró szerelmi intrika folyik a páholyok homályában és a feljárt lépcsőfokain; az élet ritmusa lüktet szeszélyes hullámvonalban szerteszét és mindent feledtető mámorban ujjong a fiatalság jelen igézete...

... Dans un coin Colombine
Attend son Arlequin
Elle est d'humeur chagrine
Car voyez, de coquin
Qui tendrement taquine
Une Pierette en satin
Et souriant, badine
En lui caressant la main,
Arlequin,
Vieux coquin
Tu es un méchant vilain!...

... Egy sarokban Colombine
Lesi: hol van Arlequin?
Szegényke bánatosan vár,
Mert lám, az a gaz betyár
Éppen ingerkedik javában.
Egy Pierettel, selymes gúnyában
Még mosolyog is hozzá tréfásan,
Sőt kezét simogatja gálánsan
Arlequin!
Te vén betyár,
Megállj, jómádár!...

(Folytatjuk.)

Az Ujjászületési Arcvonal magyar alosztályának vezetői a helyettes miniszterelnöknél, a munkaügyi, külügyi és kisebbségügyi miniszternél

Calinescuval Hedrich német képviselő is tárgyalást folytatott

Bucuresti. Saját tud. A magyar népkisebbség képviselői és a kormány között folytatott tárgyalások során Szász Pál szerdán kihallgatáson jelent meg Ralea munkaügyi miniszternél, majd pedig egy teljes óráig megbeszélése volt Gafencu külügyminiszterrel.

Armand Calinescu belügyminiszter szerdán délután Bánffy Miklós gróf kihallgatáson való fogadása után fogadta Hedrich német képviselőt is.

Bánffy Miklós gróf és Szász Pál szerda délután ismét Silviu Dragomir kisebbségi miniszterrel folytatott hosszabb megbeszélést.

Ciano gróf befejezte lengyelországi látogatását

A kiadott hivatalos közlemény szerint a két ország továbbfejleszti a baráti együttműködést. Hitler és Mussolini személyes találkozóra jön össze, hogy az újabb fejleményekre tekintettel megbeszélje a Berlin-Róma-tengely politikáját

Krakkóból jelentik: Szerdán Krakóban, a vavellhegyi királyi kastély vendége volt Ciano gróf olasz külügyminiszter. Ez a nap volt lengyelországi tartózkodásának a befejező napja. Beck lengyel külügyminiszter még búcsúlakomát adott tiszteletére a királyi kastélyban. Ciano gróf olasz külügyminiszter lengyelországi látogatása befejeztével a következő hivatalos közleményt adták ki:

Ciano gróf olasz külügyminiszter lengyelországi látogatása folyamán azoknak az eszmecseréknek során, amelyekre ez a látogatás alkalmat adott, Olaszország külügyminisztere és Beck lengyel külügyminiszter együttesen újból megállapította, hogy a két ország közt a barátság szelleme és a kapcsolatok tökéletes szívéllyessége áll fenn, az ebből folyó pozitív következményekkel egye-

temben. A két miniszter újból megerősítette, hogy Olaszország és Lengyelország politikájának főcélja a rend és az igazság. A két miniszter megállapodott abban, hogy folytatja és tovább fejleszti országok baráti együttműködését, amely együttműködés az Olaszország és Lengyelország közt fennálló szellemi rokonságon és gazdasági érdekeken alapszik.

Londonból jelentik: A News Chronicle berlini jelentése szerint Hitler kancellár nem sokára találkozni fog Mussolinivel valamelyik északolaszországi városban, valószínűleg a Brenner-hágó közelében s ezalkalommal megvizsgálják a tengely politikáját a legújabb európai változásokra való tekintettel. Németországban bizonyos szkepticizmussal figyelik Ciano varsói tárgyalásait.

A belga király Soudan volt külügyminisztert bizta meg az új kormányválság megoldásával

A liberálisok ismét előtérbe hozták a flamand-kérdést. Izgalmas nemzeti ellentétek a kormányválság hátterében

Brüsszelből jelentik: Lipót belga király folytatta kihallgatásait a kormányválság ügyében. Előbb Moyersoen, a szenátus elnökét, majd Huysmans, a kamara elnökét kérte magához. Kihallgatáson jelent meg a királynál Van Ovebergh volt katolikus államminiszter, Soudan volt külügyminiszter is. Huysmans, a képviselőház elnöke kijelentette az újságíróknak, hogy ellenezte a parlament feloszlását és egy Spaak-kormányt javasolt, amelyben a katolikus, liberális és a szocialista párt venne részt. Max, Brüsszel város polgármestere is kihallgatáson jelent meg a királynál.

Brüsszelből jelentik: Lipót király kedden délután Eugen Soudan szocialista szenátort bizta meg az új kormány megalakításával. Soudan 58 éves és már több ízben volt igazságügyi és pénzügyminiszter. A legutóbbi Pierlot-kormányban a külügyminiszteri tisztséget vezette. Az új dezinált miniszterelnök megkísérli egy koncentrációs kormány létrehozását. Beavatott politikai körökben azonban nem tartják valószínűnek, hogy Soudannak sikerül megtalálnia a kibontakozás lehetőségeit. A liberálisok ugyanis már kijelentették, hogy semmilyen összetételű kormányban nem vesznek addig

részt, amíg véglegesen nem tisztázzák a Maertens-ügyet. Ezzel ismét a flamand-kérdés kiélezése kerül előtérbe.

(Dr Maertens flamand orvos a világháború alatt, mikor a német hadsereg megszállotta Belgiumot, tagja volt a Flamand Tanácsnak, mely együttműködött a megszálló német csapatok parancsnokságával, hogy a flamandok külön nemzeti jogait Belgium államvezetőjével, a vallokkal szemben kivívja. Maertens orvost ezért a politikai működéséért a német megszállás elmulása után a belga hadbírósg halálra ítélte, ami miatt a flamandok elégedetlenségbe törtek ki, s ez meg is akadályozta a halálos ítélet végrehajtását. Maertens azonban fogságban maradt, ami a flamandok további izalmára vezetett. A Van Zeeland-kormány alatt végre is közkegyelmi kérvényt hoztak, mely Maertens orvosnak is visszaadta a szabadságát. Azután a közelmúltban uralmon volt Spaak-kormány alatt a „Flamand Orvostudományi Akadémia” tagjává választotta Maertens, s ezt a választást a kormány is megerősítette. E kormányintézkedés miatt tört ki a vallon frontarcosok szövetségének az a támadó mozgalma, mely miatt a képviselőházban is bizalmi válság támadt a kormány ellen, s a kormány csak két szavazattöbbséget tudott szerezni maga mellett, amikor fölvetette a bizalmi kérdést. Ezt a bizalmi válságot az a körülmény okozta, hogy az akkori kormánykoalícióban bennelevő liberálisok is Maertens orvos — akadémiai tagsága miatt a kormány ellen fordultak.)

A pénzügyi hatóságok nem adhatnak adóhaladékokat
A régiebb adótartozásokat sürgősen behajtják

Bucurestiből jelentik: A pénzügyi hatóságok utasítást kaptak a miniszteriumból, hogy az 1938-39. évi adókra vonatkozóan az adófizetőknek ne adjanak haladékokat, vagy részletfizetési kedvezményeket. Intézkedéseket tettek a régiebbi adótartozások sürgős behajtására is.

Ki írta a névtelen levelet?

Dr. Kernbach Mihály egyetemi tanárt, a neves szakértőt kérték fel egy bonyodalmas ügy tisztázására.

Nagyvárad. Saját tud. Még az elmúlt évben történt Székelyhidon, hogy a község akkori főbírója dr. Cipou Liviu görögkeleti lelkész névtelen levelet kapott. Az ismeretlen levélíró különféle vádakat hozott fel dr. Nagypál József orvos, Kupfer Márton fakereskedő, Bleyer Andor vendéglős és Klein Sándor fakereskedő ellen. A vádak közül voltak komolytalanok is, de voltak olyanok is, amelyek bizony komoly gondolkodásra késztették nemcsak a négy megvádoltat, hanem a község vezetőiségét és a község lakosságát is. Vizsgálat nem indult egyikük ellen sem a névtelen levél alapján, ellenben a négy vádolt becsületesértései pert indított a levél írója ellen.

Több székelyhídi egyént föl hívtak a városházára és íráspróbát vettek tőlük. Ugy találták, legjobban Gönczy Elek építőmester írása hasonlított a névtelen levél írására. Ennek a hasonlóságnak az alapján a négy megvádolt férfi bűnvádi feljelentést adott be az egyébként köztiszteltnek örvendő építőmester ellen.

Az első törvényszéki tárgyalás az elmúlt év decemberében volt. Dr. Horváth Miklós ügyvéd, Gönczy Elek képviselőtében kifejtette, hogy egyszerű íráshasonlóságért nem szabad egy közmegebecsülésben álló keresztény iparost elítélni, olyan büncselekményért, aminek a vádja ellen a legteljesebb mértékben tiltakozik. További kárta dr. Horváth Miklós, hogy kérdezzék meg az ügyben dr. Kernbach Mihály kolozsvári egyetemi tanár, orvos és írászakértő véleményét.

A törvényszék helyt adott a kérésnek és így a csütörtöki második törvényszéki tárgyaláson megjelent dr. Kernbach Mihály egyetemi tanár is, aki egyébként a kolozsvári katonai törvényszéknek állandó szakértője. A Roundu-Bragadiru-tanács tárgyalta az ügyet és a tárgyaláson lemasoltatták Gönczy Elek építőmesterrel a kérdéses levél néhány szakaszát. Dr. Kernbach Mihály nem tartotta elégségesnek ezt az egyetlen íráspróbát és más próbák átnézéséig és szakértői megvizsgálásig kérte az ügy tárgyalásának elhalasztását.

A törvényszék az ügyben május 4-re tűzte ki az újabb tárgyalást. Kernbach Mihály dr-nak egyébként az a véleménye, hogy bár a két írás nagyon hasonlít, mégis, felületese vizsgálata is föl lehet fedezni lényeges különbségeket a névtelen levél és Gönczy Elek építőmester írása között.

A Vörös-tengeren várják a franciák az olaszokkal való háborút

Dzsibuti kikötőváros védelmére akarják összevonni az angol és francia hadiflottát. Pertinax külügyi közíró beszéde egy újságíró-lakomán.

Londonból jelentik: Pertinax, az ismert francia külpolitikai újságíró az angol-francia újságírók konferenciájának villásreggelijén beszédet mondott. Beszédében az olasz-francia ellentétkeket foglalkozott és a várható angol segítséget taglalta.

— Rövidesen szükség lehet arra, — mondta Pertinax, — hogy az angol-francia hadiflotta a Vörös-tengeren együtt működjék. Ugyanis a szomáli olasz-francia határon történő bármely összetűzés felidézheti a két ország között a háborút. Ebben az esetben pedig Dzsibuti sorsa megpecsétlődik, ha az angol hadihajóraj nem siet a franciák segítségére.

A horvátok kezdenek türelmetlenek lenni

Macsek horvát vezér kérdi, vajjon azt akarják-e, hogy Hitler oldja meg az ő kérdésüket is? — Nem akarunk várni a horvát-kérdés rendezésével a király nagykorúságáig.

Londonból jelentik: Macsek horvát vezér a Manchester Guardian-ban hosszabb nyilatkozatot adott a horvát nép jelenlegi álláspontjáról az alkotmányos küzdelem tekintetében.

— Nekünk, horvátoknak — mondta Macsek, — annyi csalódásban volt már részünk, hogy most mindenben kételkedünk. Lassanként kezdünk azonban türelmetlenek lenni, mert korrekt választásokat és tisztázott államrendszert akarunk. Pál kormányzóhercegnek erre a követelésünkre az a válasza, hogy a horvát kérdés rendezését, mely csakis az alkotmány megfelelő megválasztásával volna elképzelhető, el kell halasztani Péter király nagykorúságának idejére. A király azonban csak 1941-ben lesz nagykorú. A mi kérdésünk addig nem várhat. A horvátok kérdése Pál herceg felfogására a következő:

Csehszlovákia a múlt évben azért bukott el, mert nem akart hozzányulni az alkotmányhoz.

Macsek feltétlenül érdekes nyilatkozatát a következő, még érdekesebb kérdéssel zárta be:

— Vajjon azt akarják a jugoszlávok, hogy ezt a kérdést is Hitler oldja meg?

Nagyszabású vanília-csempészt leplezett le a máramarosszigeti csendőrség

Szatmár. Saját tud. Rendkívül érdekes csempészési ügyben fejezte be vizsgálatát a máramarosi csendőrség. Már hosszabb idő óta megfigyelték a rendőri közegek, hogy Máramarosszigeten egy Bucuresti, 11506. rendszámot viselő gépkocsi igen gyakran megfordul azokban az utcákban, amelyekben a nyilvántartott csempészek laknak. Két héttel ezelőtt az Avaiban, Felsőújfalú határában a csendőrség fel akarta tartóztatni a gépkocsit, de annak vezetője kijátszotta a csendőrmester őberségét. Azóta állandóan figyelték ezt az utvonalmat és tegnap sikerült is a gépkocsit megállásra kényszeríteni. A kocsi utasát: Fülöp Ernő, Bateřilov-utca 46. szám alatti lakost, a kocsival együtt behozták Szatmárra. Itt a kocsi szétbontották és az egyik kerék tömlőiben 70 ezer lei értékű csempészett vaniliát találtak. Megállapították, hogy Fülöp máramarosi csempészekkel összejátszva, Cseh-Szlovákiából vaniliát hozott be az országba. Az árut Désre vitte, ahonnan Friedmann Zelma segítségével az ország minden részébe postán továbbította. Az ügyel kapcsolatban a fővárosban és más városokban több házkutatást tartottak. A nyomozás folyamatban van.

Mi is a fogkö tulajdonképpen?

Az utóbbi időben nagyon sokat beszélnek a fogkőről. Szinte azt hihetnők, hogy egy új tudományos felfedezésről van szó. Holott a fogkö egy már régen felismert káros jelenség és a Chlorodont felvilágosító propaganda szintén már hosszú esztendőket ezelőtt foglalkozott vele. Amit akkor mondtunk és írunk a fogkö elleni küzdelemtől, mindaz ma is fennáll:

„A fogkö — amely a közismert kazánköhöz hasonló — a nyál természetes kiválasztása és először is egy puha salak réteget képez a fogakon. Ez a puha foglerakódás az ételmárcsokkal összevegyülve, elégtelen fogápolás esetén, megkeményedik és így képződik a veszélyes fogkö, amely foghús gyulladást okoz és a fogakat is meglazítja. A MEGKEMÉNYEDET mechanikai úton eltávolítani. A legjobb azonban ezt megelőzni. Aki fogait rendszeresen ápolja Chlorodont fogpasztával megelőzi a fogképződést, mert a Chlorodont megtisztítja a fogakat az összes lerakódástól.”

Chlorodont a régen bevált és mindig ugyanolyan jó minőségű fogpaszta!

A palesztinai zsidó lakosság fegyveres fölkelést szervez az arabok ellen

Az arabok általános sztrájkjal felelnek a zsidó készülődésre. Az angol biztosító csapatok riadókészültségben

Jeruzsálemből jelentik: Több jel arra mutat, hogy a palesztinai zsidó lakosság támadásra készül az arabok ellen. A készülődésekre arab részről általános sztrájkjal feleltek. Az arabok üzleteiket zárva hagyták és mindenfajta szállítást megakadályoznak. A helyzet Jeruzsálemben újra igen feszült. Az angol biztosító csapatokat riadókészültségbe helyezték. Angol körökben is attól tartanak, hogy a zsidók a londoni kerekasztal-értekezlet eredménytelensége miatt elégedetlenségükben terrorcselekményekre szánják el magukat.

Ezért a hatóságok különlegesen szigorú intézkedéseket tettek a rend fenntartása érdekében. Elrendelték az összes nyílt helyiségek bezárását és a régi város zsidónegyedeiben megtiltották a közlekedést. Az angol rendőrség sorozatos házkutatásokat végez a zsidó negyedben, hogy az elrejtett bombákat és robbanóanyagokat felkutassa. A távirati irodák jelen-

tése szerint az arabok is erősen készülődnek és el vannak szánva arra, hogy minden ellenük irányuló cselekményt a legvéresebben meglorolnak.

Palesztina független állam lesz?

Londonból jelentik: A kairói „Al Ahra” című lap jelentése szerint az újabb tárgyalások során az angol kormány hozzájárult a független Palesztina létesítésének tervéhez. E célból az angolok újabb kerekasztal-értekezletet akarnak összehívni, amely kidolgozná Palesztina új alkotmányát. Az arabok ellenzik a kerekasztal-értekezlet összehívását és azt a véleményüket közölték az angol kormánnyal, hogy Palesztina új alkotmányát nem Londonban kell kidolgozni, hanem erre a célra össze kell hívni Palesztinában az alkotmányozó gyűlést.

Szindikátusba tömörültek a nagykarolyi ügyvédek

Pénztárt létesítettek, amelyből segítyezik az ügyvédek özvegyeit és árváit

Szatmár. Saját tud. Nagyjelentőségű tervet valósítottak meg a nagykarolyi ügyvédek. Az elmúlt nap a járásbíró egyik termében értekezletre ültek össze, amelyen elhatározták, hogy szindikátusba tömörülnek. Az értekezleten dr. Campianu Valer ismertette a szindikátus megalakításának előnyeit, amelyek között elsősorban az ügyvédek fokozott érdekvédelme és a költséges támogatás szerepel.

Az értekezleten elhatározták, hogy a jövőben a telekkönyvhöz benyújtandó összes okiratokat, törzési, bekelezési és jelzálogátírásokat, valamint kéréseket, szerződéseket egységes áron készítik. A fél az ügyvédi munka díját köteles lesz előre befizetni a szindikátus pénztárába. Az így befolyt összeg hetven százalékát a munkát végző ügyvéd kapja, míg a fennmaradt 30 százalék egy részét egyenlő arányban az összes tagok között osztják szét.

A megmaradt pénzből az elszegényedett ügyvédek, az ügyvédek özvegyeit és az árvákat segítyezik.

Határozatilag kimondták még, hogy a községi jegyzők semmiféle telekkönyvi beadványt nem készíthetnek.

A kolozsvári ügyvédek a vizsgakötelezettség alól való mentesítést kérik.

Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári ügyvédi kamara több tagja emlékiratot intézett a Romániai Ügyvédszövetség elnökségéhez és azt kérték, hogy mentesüljenek az ügyvédi vizsga kötelezettsége alól. Miután részletesen megindokolták kérésüket, a következőkben foglalták össze álláspontjukat:

„Kérjük, hogy az ügyvédi testület 1931. december 28-án kelt megszervezéséről szóló törvényt olyan értelemben módosítsák, hogy annak rendelkezései vonatkozzanak azokra a rendes módon beiratkozott egyetemi hallgatókra, akik 1932. december 31-ig irathoztak be az egyetemre.”

Ez a törvény ugyanis igen sok kedvezményt juttat mindazoknak a végzett egyetemi hallgatóknak, akik az ügyvédtörvény elkészítése előtt irathoztak be az egyetemre és tették le vizsgáikat.

Temesvár városa egymillió harmincnyolcezerleies kártérítési pert indított volt főmérnöke ellen

Temesvár. Saját tud. Párhuzamosan azzal a bírósági tárgyalással, amely Suciú Adrian városi főmérnök ismert bűnpörében folyamatban van, a törvényszék egyik tanácsa — miután az első per tárgyalása egy-két napra szünetel — Suciú másik bűnyűjét tárgyalja le. Ez a városi vágóhíd hűtőtelepének berendezése körül kerekedett s ebben is Suciú főmérnök a fővádlott. Az ügyesség vád alá helyezte Birau Vasile mérnököt is, míg a város magánvádat emelt Columba Traian és Ardelean Constantin volt városi vezetőségi tagok, valamint a Ganz-Danubius képviselői, Silberreisz József mérnök és Ács Jenő ellen is. Suciú főmérnök a kihallgatáskor eladta, hogy a hűtőtelep létesítését Naghel dr. vágóhídi igazgató szorgalmazta, mivel a régi berendezés elavult volt és kicsinynek bizonyult.

A mérnöki ügyosztályt utasította a város a tervek kidolgozására, amivel Suciú Adrian Birau mérnököt bízta meg, miután az gépészmérnök. Hosszas tanulmányozás után a tervek elkészültek,

ezeket a legfelsőbb műszaki tanács néhány változtatással jóvá is hagyta.

Előbb a düsseldorfi Freundlich-cég kapott megbízást a kivitelezésre, azonban rájöttek, hogy túl olcsó ajánlatot adott. Ezt már a városi mérnöki hivatal is kifejezésre juttatta azzal, hogy véleményét adott, amely szerint bármilyen komoly cégről van is szó, ajánlatát nem lehet komolyan venni. Utóbb maga a cég lépett vissza, mivel ajánlatát az eredeti tervezethez irányította és nem vette figyelembe az előírt változtatásokat. A második árlejtésnél a Ganz-Danubius kapta a munkálatokat közel öt millióért.

Arra a kérdésre, miként volt ez lehetséges, hiszen ez egy milliónál drágább a düsseldorfi cég ajánlatánál, Suciú főmérnök avval felelt, hogy a Ganz-Danubius ajánlata közelítette meg leginkább a kidolgozott terveket.

A tárgyalást folytatják. A város a vádlottakkal szemben egy millió harmincnyolcezer leies kártérítési igényt lép fel, mert állítólag ennyivel károsították meg a hűtőtelep berendezésénél.

Idegösszeroppanásban szenved a Suciú-pör legújabb vádlottja

Jelentettük, hogy a Suciú Adrian városi főmérnök elleni bűnpör tárgyalásán Knöbl Emilt, a városi kötelep vezetőjét az ügyész — ennek tanúként való kihallgatása után — vád alá helyezte. A Suciú-per folytatásán tárgyalásán azonban Knöbl Emil nem jelent meg, ami csodálkozást keltett. Védőügyvédje a tárgyalás kezdetén bejelentette, hogy Knöblt a vád alá helyezés és az ezt követően elrendelt hivatali felfüggesztés ideigleg

teljesen összeroppanította. Súlyos szívrohamot is kapott és olyan lelki állapotban van, hogy nem jelenhetik meg.

A törvényszék erre intézkedett, hogy Vascan dr. törvényszéki orvos vizsgálja meg a lakásán a vádlottat. Az orvos jelentése szerint Knöbl Emil tényleg nincsen olyan állapotban, hogy ki lehetne hallgatni.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép.
Ara a pénz előzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján!
LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

Marjalaky Tibor:

Tavaszt érez a város...

Helyenkinti esőt, havasesőt és havazást jelemlenek még az időjárás-kutató intézet nagyszakállú tudósai... Hetek választanak el még bennünket a tavasz hivatalos kezdetétől... Tavasz kabátja sem gyűlt még össze a pénzünk — és ennek ellenére mosolygó napsugaras tavaszi délután ömlik el az utcák felett, be-kukucska az ablakon, végigsimogatja a gyár-kéményeket, nevéken szólítja bátorítgatja az álmos fűszálakat, vidámságot, kacagást, derűt varázsol és jókedv olvasztást rendez a még tegnap téliesen didergő szívekben. A tavasz-hírnök napsugarakkal parányi kedves hóvirágcsokrok hangtalan csilingelése zenél a fülekbe tavasz-musikát...

Tavaszt érez a város...

Valahogy a levegőben van valami megmagyarázhatatlan kábítószert. Szűk most az utca, komorak a háztömbök, szívmuszikát zavaró a villamosrobaj. Szűk most a város és hajítja, űzi valami a háziorok közül az embert kijelölve ebből a köröngetegből...

A liget platánsora még alszik. De tavaszt ígérő rügyek bomlanak a gyenge ágakon. Zöldelő hajnalra ébrednek a fűszálak. Ok, akik legelőször engedelmesskednek a tavaszriadónak...

— Hahó! Tessék csak az útra kerülni, mártól fogva nem szabad ám a füvet taposni!

Mosolyogva engedelmesskedik a „kihágó” a liget kertészének felszólítására. Igaza van — gondolja — hiszen már jön a tavasz. És letér az útra.

Gyermekkocsis dajkák, mamák, üdvözlik egymást: Hát kijöttek maguk is? Aggódo kézzel simítják, igazgatják a baba felett a takarót, — mert azért még ügyelni kell... Odébb gimnázista lányok fehérsapkás csoportja élvezi a februárvégi délutánt... Táncolnak, énekelnek... versenytfutnak... Üdvözlik az első meleg napsugarat... A fehérreverendás kispapok sétája is erre vezet ma... A királyszobor előtt gyermekek hancúroznak... A nyírfa-korlatos hidon diákok beszélgetnek... A padokon nyugdíjas bácsikák tárgyalják a legújabb nyugdíj híreket...

Sietve jön a kopottkabátos cukorárús. Valahol bent a városban meghallotta, hogy tavasz van a ligetben. Megállítja a rendőr. Kéri az árusítói engedélyt. — Otthonn felejtettem — magyarázza a cukorkás. Panaszkodni kezd a rendőrnek: — Nagy a család, nincs munka, így aztán a dobosokból és a csokoládéból kell tengődni... El is felejté a rendőr, hogy miért állította meg. Vagy talán ezen a napsugaras délutánon még az sem baj, ha valaki otthon felejté az árusítóengedélyét...

A Körös tiszta vize csillogva táncol átja hátán a sugarakat. Valahol fent a hegyek között nemsokára olvadni kezd — és zavarosan fog futni a víz is. Erről beszélget a parton két halász. Akkor lehet majd talán fogni valamit.

A városi strand világos épülete szomorúan tekint a tavaszokodó ligetre. Hej! Neki még várnia kell egy kicsit... Hátul a kompos most igazgat át egy utast a velencei oldalról. Bizony ő is nehezen várhatja a tavaszt... A hővizkutató fúrótorony még szomorúbb. Sehogyan sem tudja megérteni, hogyan került ő ide. Éjszakánként bizonyosan forrón felszökkenő gejzírekről álmodik. Nem tehet róla, hiszen a hővérdiszót is örökösen makkoserdő foglalkoztatja édes álmában.

A gimnázistalányok most rajzfüzeteket vesznek elő. Leülnek a padokra szemben a Kálváriával és rajzolni kezdenek. Kíváncsiak állják körül őket. Vajon kinek sikerül jobban?

Odabenn a városban megkondul egy harang. Nagybüjt van. Keresztúti ajtatosságra hívogat...

És megindulok csöndesen a város felé...

A nagyváradi mozgóképszínházak másora:

DORIAN: A LAZADÓ HÓS.

APOLLÓ: HAJNALHASADÁS.

CORSO: VIKTORIA KIRALYNŐ.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

FLÓFIZETÉSI ARAK: Hétoldalon: Egész évre 900, félfévre 450
negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István.**
Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucurosti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Több helyen futó záporos és havazás. A hőmérséklet kissé emelkedik.

BELGRÁDON ÁT HAZAUTAZOTT BORIS BOLGÁR KIRÁLY. Belgrádból jelentik: Boris bolgár király, aki két napot töltött a jugoszláv fővárosban, hazautazott Szófiába. A király belgrádi tartózkodásáról, mivel azt szigorúan magánjellegűnek tekintik, nem adtak ki hivatalos jelentést.

Március tizig igazolni kell a kereskedők állampolgárságát. Arad. Saját tudósítónktól. Az aradi kereskedelmi és iparkamara megkezdte a kerületéhez tartozó cégek tulajdonosai állampolgárságának felülvizsgálását. Mindazok a cégtulajdonosok, valamint részvénytársaságok igazgatóságai és felügyelőbizottsági tagjai, akiknek állampolgársága az elmúlt esztendőben revízió alá került, kötelesek legkésőbb március 10-ig a jogerős járásbírói határozat hiteles másolatát egy kérvény kíséretében a kamarához benyújtani. A kérvényre készen kapható az aradi kamaránál. Ha a cég a feleség neve alatt működik s a járásbírói határozatban csak a férj neve szerepel, akkor a házasság megkötését igazoló okmányt is csatolni kell.

KITÜNŐ EGÉJSZÉGBEN FOLYTATJA CANNESI KURÁJÁT MIRON CRISTEA PATRIARCHA. Bucuresti. Saját tud. A miniszterelnökségre érkezett hírek szerint Miron Cristea patriarcha kitünő egészségi állapotnak örvend. A franciaországi Cannes-ben folytatja a kúrát, amit orvosai előírtak számára.

Misszió a nagyváradi Szent László-templomban. Nagyvárad. Saját tud. Az újvárosi plébánia-templomban vasárnap, március 5-én kezd nagybőjt konferenciáit P. Hajdu Béla szentferencendi atya. P. Hajdu Béla, akinek missziós szentbeszédeit az elmúlt években is a hívek százzal hallgatták meg, most külön tart szentbeszédeket a nők és külön a férfiak számára. A nők számára február 5-én, vasárnap este negyed 8 órakor lesz az első konferencia és folytatódik egész héten minden este ugyanebben az időpontban. Befejezése február 12-én a délelőtti nagymisén lesz. Ezekon a szentbeszédeken férfiak nem vehetnek részt. A férfiak számára 12-én este negyed 8-kor kezdődik a szentbeszédsorozat és 19-én ér véget. Ezekon a konferenciákon viszont nők nem vehetnek részt.

ROMÁN ÁLLAMPOLGÁR CSAK A KORMÁNY ENGEDÉLYÉVEL LÉPHET IDEGEN ÁLLAM SZOLGÁLATÁBA. Bucuresti. Saját tud. Hivatalosan közlik, hogy hivatkozással a román honosság megszerzésére és elvesztésére vonatkozó törvény 40-ik szakaszára, minden román állampolgár, aki valamely külföldi állam szolgálatába, a román kormány előzetes jóváhagyása nélkül lépett és akik különböző nagykövetségeken, követségeken, konzulátusokon működnek, kötelesek haladéktalanul elhagyni állásukat, különben elvesztik állampolgárságukat.

Lakatlan szállodára zuhant egy meteor Angliában. Londonból jelentik: A Durham hercegségben levő Bulwellben néhány nap előtt a lakosság hatalmas robbanásra ébredt, amely „Az Oroszlánhoz” címzett szállodát rombadöntötte. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanást egy meteorok okozta, amely a szállodára zuhant. A meteor oly vakítóan fényes volt, hogy a 300 kilométernyire levő Londonban is látták. Miután a szálloda lakatlan volt, emberéletben nem esett kár.

WIEDEMANN KAPITÁNY ELUTAZOTT SAN FRANCISCOBA. Cherbourgól jelentik: Rövid franciaországi tartózkodás után Wiedemann kapitány, a német birodalom san franciscói főkonzulja a Hamburg nevű hajóval Newyork felé utazott el.

Illetőségi bizonyítványra és dovada specialra most sem folyósították a nyugdíjakat. Nagyvárad. Saját tud. Már több ízben foglalkoztunk azoknak a nagyváradi nyugdíjasoknak szomorú helyzetével, akik nem tudták állampolgársági bizonyítványukat felmutatni. Az illetmény nélkül maradt szerencsétlen nyugdíjasok ügyében több intervenció történt, de a miniszterium mindezekig végleges határozatot nem hozott. A mostani nyugdíj-fizetések alkalmával igen sok nyugdíjas illetőségi bizonyítvánnyal, illetve dovada specialával próbálta nyugdíját megkapni. Annak dacára, hogy mindkét okmány száz százalékosan igazolja az állampolgársághoz való jogcimet, a pénzügyigazgatóság nyugdíjigosztálya még sem tudott eleget tenni kérésüknek és így ezek a szegény nyugdíjasok a februári nyugdíjukat sem vehették fel.

VISSZATÉRTEK A RENDŐRKVESZTOROK A RENDŐRSÉGEK ELÉRE. Temesvár. Saját tud. Megírtuk, hogy a hivatalos lap rendelvtörvényt közölt, amely szerint megszűnik a csendőrpáncsnokoknak a megyeszékhelyek rendőrségének vezetésére adott megbízatásuk. Temesváron Mateescu Matei alezredes, csendőrpáncsnoktól Popescu Simon rendőrkveszturai titkár veszi át a rendőrséget a rendőrkvesztor megérkezéséig. A rendőrség végleges vezetését Grilla Ovidius rendőrkvesztor veszi át, aki az utóbbi időben betegszabadságon volt. — Aradon a rendelvt végrehajtására csütörtökön reggel került sor. amikor Murgău Liviu dr. rendőrkvesztor átvette újból a rendőrség vezetését Stoichitoiu Constantin, alezredes, aradi csendőrszárnyparancsnoktól. — Kolozsváron Horváth József rendőrkvesztor vette át a rendőrség vezetését. — A rendelvtörvény negerekezett a nagyváradi rendőrségre is és csütörtökön délelőtt Petruc Teodor alezredes kijelentette, hogy távozik a nagyváradi rendőrség éléről és átadja a rendőrség vezetését Fodor Lőrinc rendőrkvesztornak. Fodor Lőrinc meleg szavakban köszönte meg Petruc Teodor alezredes munkásságát. Petruc Teodor alezredes pedig búcsúbeszédében köszönetet mondott a városnak azért a támogatásért, amellyel őt munkájában segítette.

A világhírű román ejtőernyőugró, Brăescu Smaranda, előadást tart Csíkszeredán. Saját tud. Öles falragaszok hirdetik, mely szerint Brăescu Smaranda, a világhírű román ejtőernyőugró pilótán szombaton a városba érkezik. Tiszteletére fellebögözzük a köz- és magánépületeket. Az állomásos polgári- és katonai hatóságok, női küldöttek virágcsokorral és zenezóval fogadják. Jelen lesznek a fogadtatásnál az összes városi országőr és katonai előkép-zés alakulatok egyenruhában. Délután 5 órakor a Vigadó nagytermében összejövetel lesz, melynek keretében Drimba Iosif alezredes, helyőrségi parancsnok fogja üdvözölni Brăescu kisasszonyt, aki ezt követőleg beszámol óceán-tuli élményeiről. Az összejövetelt Teodorescu ezredes-megyei főnök zárószavai rekezik be, mely után a hírneves repülőnőnek megmutatják a város és környékének nevezetességeit. — Az összejövetel belépőjegyeiből egy „Csíkmegye” nevű repülőgépet akarnak vásárolni.

ROBBANÁS RONGÁLTA MEG LONDON VIZVEZETÉKÉT. Londonból jelentik: Csütörtökre virradóra London közepében erősebb robbanás megrongálta a vízvezetékeket. Emberéletben nem esett kár. A londoni rendőrség megállapította, hogy újabb terrorista merényletről van szó.

Unitárius Istentisztelet Nagyváradon. Vasárnap unitárius Istentiszteletet tart a Sas-passage alatti imaházban fél 11 órakor Komjátszegi Géza bihari lelkes.

Feljegyzések

Bizonyos Paizs nevezetű kdszonatízi székely gazda a Semmitőszékig perelte azt a jogát, hogy gyermekei számára szabadon választhasson iskolát. A pert elvesztette. Az indoklás az, hogy a gyermek román eredetű, a népiskolai törvény vonatkozó szakasza szerint tehát csak román iskolába járhat.

Bírói ítéletet nincs jogunk nyilvános bírálat tárgyává tenni. Ezt nem is tesszük.

A bíróságok a törvények alapján ítélik, a népiskolai törvény fennebb említett szakasza pedig érvényben lévő törvény. Megállapítjuk azonban, hogy e törvényszakasz és a kisebbségi főkormánybizottság működését szabályozó minisztertanácsi jegyzőkönyv 6. szakasza közötti ellenmondás van.

Ez az utóbbi szakasz így szól:

„A gyermekek neveléséért törvényesen felölös személyek (apa, anya vagy gyám) egyedül jogosultak a gyermek etnikai hovatartozásának megállapítására s beíratják őket a felekezeti iskolába, az állami iskolába vagy bármely más felekezeti iskolába...”

Ez a rendelkezés minisztertanácsi határozat, a másik pedig törvény: a bíróságnak tehát joga volt a két intézkedés közül azt venni alapul, mely közvetlenül trött és érvényben lévő törvényből fakad. Azon a kétféle gyakorlaton, mely ebből az ellentétből fakad, csak egyféleképpen lehet segíteni: a minisztertanácsi határozatot törvényerőre kell emelni, ebben a törvényben pedig külön szakaszban meg kell említeni azt, ami minden új és általános rendezésnél megtörténik: minden régebbi intézkedés, mely ezzel az új rendezéssel ellentézik, hatályát veszti. Ebben az esetben a bíróságoknak csupán az ellentétes vagy eltérő rendelkezések esetében esupán a dátumot kell megnézniök: az ügyeket így a legutolsó intézkedés dönti el, ha a jogi természete ugyanolyan, mint az előzőké.

Ez annál fontosabb, mert a bucuresti-i sajtó a Paizs-féle ügyben hozott ítéletet hozszoan és behatóan kommentálta.

Nem vonhatjuk kétségbe senkinek a jogát, hogy sajkfolyóiratokban, elvont eszközökkel hasonló kérdésekről vitázzon. Egészen más hangsúlyt kap azonban az ilyen állítás, ha politikai vonatkozásban, gyakorlati intézkedésekkel kapcsolatosan hangzik el. Az ilyen hangsúly feltétlenül és fölölsegesen zavvarja annak az összhangnak a fejlődését, melyet mind román, mind magyar részről ma nagy igyekezettel keresnek. (Skin.)

LEÁNYA SZÜLETETT A JAPÁN CSÁSZÁRNÉNAK. Tokióból jelentik: A japán császárné csütörtökön reggel egészséges leánygyermeknek adott életet.

1939. ÉVI TAVASZI LIPCSEI VÁSÁR

Megnyílik 1939 március 5-én
Bármilyen felvilágosítást nyújt a
LEIPZIGER MESSAMT
Leipzig, (Deutschland)

60%-os utazási kedvezmény a német vasutakon

vagy a vásár fízsteletbeli képviselői: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I. Strada Praporgescu 2. Tel. 70. és Ludwig Schuster ezredes, német konzul, Oradea, Sir. Nic. Iorga 1. Tel. 21—35.

Ismeretlen uriaszonyt gázolt halálra Tasiban a villamos. Isiből jelentik: A városi villamos tegnap délben halálra gázolt egy uriaszonyt. A szerencsétlen asszony olyan szerencsétlenül került a villamos kerek alá, hogy azok testét teljesen kettészalták. Külseje után itélve jobb körökhöz tartozhatott, mintegy harminc-harmincöt éves lehetett, de iratokai nem találtak nála és így kilétét eddig nem sikerült megállapítani.

Betörők jártak egy szatmári üzletben. Saját tud. Tegnap a rendőrségen megjelent Goldstein József kereskedő, akinek a főtéren van fűszerkereskedése és bejelentette, hogy a déli órákban ismeretlen tettes átkulccsal kinyitotta az ajtókat és az üzletből közel 10 ezer lej értékű árut elvitt. A rendőrség a betörés ügyében bevezette a nyomozást.

UJ PETRÓLEUM FORRÁSOKAT FEDEZTEK FEL AMERIKÁBAN. *Newyorkból jelentik:* Hivatalos statisztika szerint az Egyesült Államokban 1938-ban tizenhét milliárd tonna petróleumot termeltek ki. Illinoisban az elmúlt évben új petróleum forrásokat fedeztek fel, amelyek a petróleum termelést két milliárd tonnával növelik. Ezt a mennyiséget még nem számították be az elmúlt évi terméseredménybe. Jelenleg az Egyesült Államokban 270 millió tonna petróleum van felraktározva.

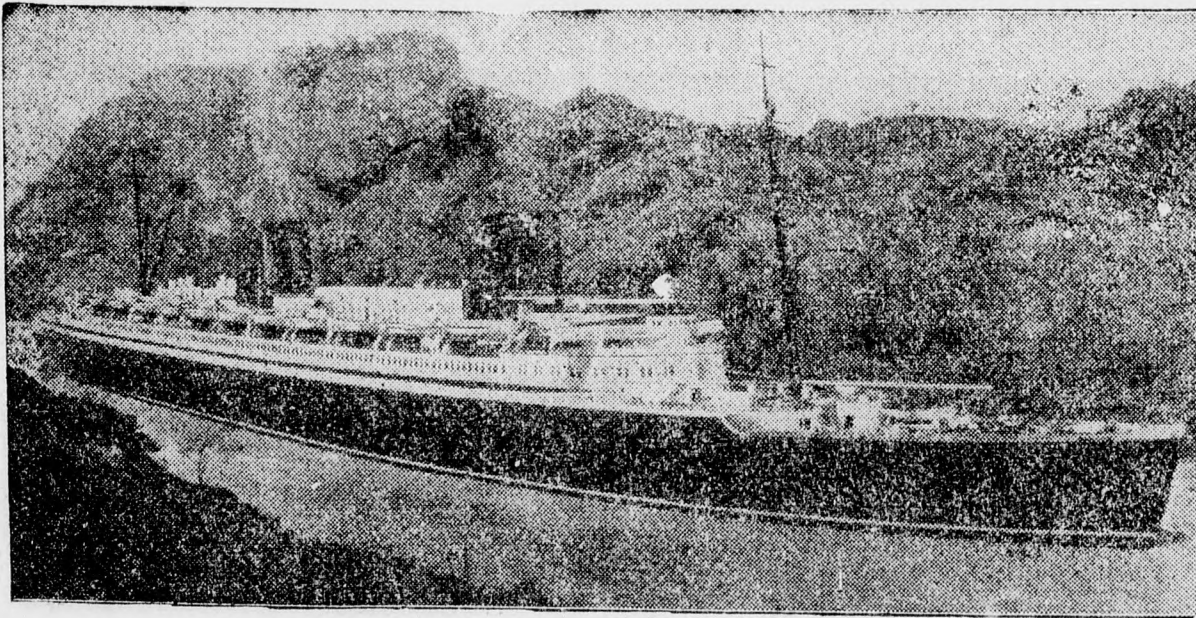
Betörés a nagyváradi fogház anyagraktárába. Nagyvárad. Saját tud. Nem mindennapi betörés történt szerdán éjszaka a városban. Eddig még ismeretlen tettesek behatoltak a fogház Lazar Aurél-utcai kapuján, felfeszítették az ittlevő műhelyek raktárhelyiségeit „szakszerűen” megfúrták az egyik kézipéntárt és az ott talált kilencezer lejt magukhoz véve, zavartalanul távoztak. A betörést csak reggel vették észre a műhelyekbe dolgozni jövő rabok. Nyomban értesítették a rendőrséget. Széleskörű nyomozás indult a betörők kézrekerítésére, akik éppen a fogházat választották ki éjszakai működési színhelyül. A rendőrség feltevése szerint nemrég kiszabadult rabok követhették el a vakmerő betörést, akiknek alkalmuk volt a helyzet részletes tanulmányozására.

Lábadozó beteg új erőre kap mindennapos Diana sósborszesz bedörzsöléssel.

Adventista propagandáért eljárás indult egy könyveket és röpiratokat terjesztő férfi ellen. Csikszereda. Saját tud. A csendőrség tudomást szerzett arról, hogy titkos adventista propaganda folyik a csiki községekben. Ezzel kapcsolatosan letartóztatták és az ügyészségnek adták át Orbán József illetőség és foglalkozás nélküli egyént, aki tiltott röpiratok, könyvek és szöveggyűjteményeket, ahogyan mondja, „apostoli munkát” a hiszékeny falusi nép zsebéből „kiprédikált” pénzösszegekkel megalapította megélhetését, míg most tiltott propaganda miatt eljárás indult ellene az ügyészségen.

* **Azok részére, akik angolul akarnak tanulni,** egy praktikus módszerű nyelv-füzet sorozat jelenik meg „Angol tanár” címen. Tanár nélkül könnyen megtanulhat bárki angolul ezen füzetek alapján, mely foglalkozik az életben gyakran előforduló társalgási kifejezésekkel is. Egy füzet ára 12 lej és kapható könyvkereskedésekben vagy a főmegbízottnál, a „Meteor” könyvkereskedésben, Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand.

Adomány. Kiss András részére Isten nevében 100 lej. Eljuttatjuk.

A „Bremen” óceánjáró a Panama-csatornában.

MAGASFESZÜLTSGÜ ÁRAMMAL VESZIK KÖRÜL A JAPÁNOK A KONCESSZIÓS TERÜLETET. Tientsinből jelentik a Reuter távirati iroda: **A japán csapatok óriási barrikádokat emelnek a tientsini francia és angol koncessziós területek körül és azokat magASFeszültségű árammal veszik körül.**

SAXA-COBURG GOTAI HERCEG ROMÁNIABAN. Bucuresti. Saját tud. Saxa-Coburg Gotai herceg, a volt frontharcosok állandó tanácsának elnöke március 15-én Bucurestibe érkezik és három napig lesz Románia vendége.

Miniszteri rendeletre a szatmári terményraktárakat a külvárosba kell kitelepíteni. Saját tud. Szatmár város vezetősége egy évvel ezelőtti rendeletet adott ki, amelynek értelmében a belvárosi terményraktárakat a külvárosokba kellett volna kitelepíteni. Az érdekelték azonban a város határozatát megfellebbezték. Az eljárás még be sem fejeződött, amikor az egészségügyi miniszterium rendelete megérkezett Szatmárra. A rendelet értelmében a terményraktárakat március 10-ig ki kell telepíteni a belvárosból.

* **A legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a dr. Földes-féle Solvo pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorontás, felfúvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Temetés. Bocznyi István 24 éves korában Nagyváradon elhunyt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a Nistorului-utca 2. számú gyászháztól. (Erdélyi „Concordia”).

Petru Diaconu 56 éves korában meghalt. Temetése március 3-án délután lesz Zeicoi községben. (Caritas.)

Utasszállító repülőgép a Csendes-Oceán felé. Sanfranciškóból jelentik: A Clipper nevű óriási vízirepülőgép tegnap délután indult el Kinába. Az óriási repülőgép, amely világszerte ismeretes eddigi hatalmas teljesítményeiről, első ízben kísérli meg a Csendes-óceán átrepülését, de már ezen első útjára is, az óceánrepülésen eddig szokatlan nagy számú utast visz magával. A tizenkét emberből álló személyzetet kívül tíz szakértő is megteszi az utat a Clipperen a Csendes-óceánon át Kinába.

Betörő járt a csikszentmiklósi állami iskolai szövetkezet helyiségében. Csikszereda. Saját tud. Lázár Mihály csikszentmiklósi állami iskolai igazgató jelentést tett a csendőrségen, hogy az iskola helyiségében lévő szövetkezeti anyagszekrényt valaki éjszaka feltörte és elvitt mintegy 800 lej készpénzt és kétezre lej értékű iskolai füzetet, irószert, stb. A csendőrség megkezdte a nyomozást.

MEGSZÜNTETTÉK A NÉMET MUNKÁSOK SZABAD KÜLTÖZKÖDÉSI JOGÁT. Berlinből jelentik: A mezőgazdasági, bányai, vas- és fémipari és építészeti munkások szabad költözködését és munkahely megválasztási jogát rendeleti úton megszüntették. A munkások csak bizonyos feltételek mellett változtathatják meg munkahelyüket és lakóhelyüket. Az indokolás szerint biztosítani kell az állampolitikai szempontból adott, vagy feltétlenül sürgős megrendelések pontos teljesítését, ami a munkások elhelyezkedési szabadsága esetén esetleg bizonytalanná válik.

Beküldött hírek

A székelyudvarhelyi Polgári Onképző Egylet közgyűlése

Székelyudvarhely. Saját tud. A napokban tartotta meg a Polgári Onképző Egylet közgyűlését, amely gazdag volt felemelő mozzanatokban. — Csiky Albert elnök, aki immár tizenkét év óta vezeti az egyesületet, megnyitójában arról a harmóniáról szólt, amely egybekapcsolja az egyesület nagyszámu tagjait. Gyermes Mihály titkári jelentése az egyesület múlt évi működéséről adott felemelő képet. Külön is kiemelte az egyesület jól bevált temetkezési segély alapját, amely 19 esetben fizetett ki 8—8 ezer lejt az elhunyt családtagok hozzátartozóinak. Szabó Ödön pénztáros, az egyesület anyagi ügyeit, Képiró Lajos a könyvtár új felszerelését és a könyvtár forgalmát, György Viktor pedig az egyesület felszerelési tárgyalt ismertette.

A jelentéseket a kiküldött bizottságok jegyzőkönyvei alapján elismeréssel és köszönettel vette tudomásul a közgyűlés. Külön elismeréssel és köszönettel adóztak Csiky Albert elnöknek, aki az iparos agglomeráció alapot a múlt évben is kettő ezer lej összeggel gyarapította.

Az indítványok során elhatározták, hogy a régi, bevált szabadliceumi előadások engedélyezése iránt lépéseket tesznek az illetékes hatóságoknál. A választások során a régi, érdemes tisztikart egyhangulag újból megválasztották.

Folytak az előkészületek a nagyváradi Katolikus Legényegylet jubileumának ünnepségeire. Saját tud. A nagyváradi Központi Katolikus Legényegylet február 19-én, vérszentjén napján, Szent József-napkor ünnepi alapításának 49 éves fordulóját. A jubileumi ünnepségek rendezőbizottsága nagyszabásu ünnepségeket készít elő erre az alkalomra. Az ünnepségek és a jubileum ismertetésére egyébként még visszatérünk. Az egyesület vezetősége kéri tagjait, hogy február 6-án, hétfőn este a rendes ifjusági gyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek, mert a jubileumot megelőzően lelki gyakorlat és az ünnepségek megbeszélésére minden tag jelenléte szükséges.

Kerületi dalverseny Tordán. Saját tud. Nem rég megalakult Tordán a Romániai Országos Magyar Dalosözlet tagozataként a Torda- és Alsófehér megyék magyar dalárdáiból szervezett tordai daloskerület, amely impozáns lefolyású alakuló közgyűlésén elhatározta, hogy ez év június 2-án, Tordán az új daloskerület dalegyleti részére kerületi dalversenyt rendez, mely az új szervezetnek — előreláthatólag — nagy kulturértékű teljesítménye lesz. A dalverseny iránt a két megye dalegyletei körében egyre erősödő, meleg érdeklődés nyilvánul meg. Már eddig is több dalárda és vegyeskar nevezett be a versenyre, melynek előkészítésén Erdős Mihály tordai országos karnagy és Zalányi György igazgató karnagy vezetésével egy bizottság nagy buzgalommal dolgozik.

A marosvásárhelyi Magyar Kaszinó közgyűlése. Marosvásárhelyről jelentik: Rendkívül nagy érdeklődés kísérte a marosvásárhelyi Magyar Kaszinó közgyűlést, amelyet Fekete Andor dr. elnök nyitott meg. Megemlékezett a múlt évben elhunyt Ziegler Károly dr. elnök, Bernády György dr. és Bayer Fülöp munkásságáról, majd az ifjusághoz szóló felszólított mindenkit, hogy készüljön fel a társadalomban levő vezető helyek elfoglalására. Nánásey János dr. titkári jelentése, Dávid János háznagy és Szekeres János könyvtáros beszámolója után közfelkiáltással választották meg az új elnökséget. Elnök Császár Béla lett, alelnökök: Fekete Andor dr., Horváth Jenő dr. Titkárok: Nánásey János dr., Gampé József. Háznagy Bucher Lajos, pénztárnok Górnó Kálmán. Könyvtáros: Szekeres János, jogtanácsos: István Mihály dr., választmányi tagok: Bodolla Ferenc dr., Bogdán István dr., Csiky László dr., Ceontos Miklós, Dávid János, Duha Tibor dr., Erdélyi Emil, Gálfalvy György dr., Gyalui Pál, Hásmann József dr., Harmath Sándor, Kabdebó Kálmán dr., Kovács Benedek, Kovács István, Lakatos Sándor dr., Molter Károly, Péterffy István dr., Rosenfeld Jenő, Réder Ferenc, Reisz Albert dr., Rödiger Jenő dr., Sebes Jenő dr., Spaniel Vince és Verecs Ferenc dr.

Fényessikerű színelőadás cigány szereplőkkel. A tordai cigány ifjak és lányok Zalányi György iskola-igazgató betanításával és rendezésével jótékony célra szép sikerrel adták elő a „Cigány” népszínművet. Az előadás összes szereplőjének műkedvelők voltak és igen ügyesen, rutinosan alakították szerepeiket. Felbuzdulva ezen uttóró előadás szép sikerén, Torda cigányművészei legközelebb a Cigányszerem című operettet fogják színrehozni, szintén csupa cigányszereplőkkel.

KÖZGAZDÁSZAG

A személyzeti adó kiszámításának módosítása

Az új rendelet törvény a fizikai munkás fogalmát szabatosan határozza meg

Bucurestből jelentik: A pénzügyminiszteriumban a személyzeti adó fizetésének új rendszerét dolgozzák ki és az erre vonatkozó törvény rövidesen megjelenik. A egyenesadótörvény vonatkozó 46. szakasza a 1938. évi módosításban kedvezményt ad a fizikai munkásoknak és pedig 1000 lei levonást az adóösszegből, továbbá csak 20 napos munka utáni bér után állapítják meg az adóalapot.

Elsősorban is szükségesnek látszik a fizikai munkás fogalmának közelebbi meghatározása, mivel e tekintetben a törvény alkalmazása folyamán

eltérések mutatkoznak. Másoldalt a végrehajtási utasítás szerint az adó alá eső 20 nap 160 órát jelent, de vannak vállalatok, amelyek havi fizetést adnak és havi 360 munkórát dolgoztatnak, ami napi 12 munkórának felel meg. Tehát ugyanazon munkabérral bíró munkások eltérő nagyságu adót fizetnek.

Ez utóbbi oknál fogva az óramennyiség utáni megadóztatás nem vált be és a tervezett fix koefficiens (százalék) szerint fogja az adókedvezményt jelentő csökkentést meghatározni. Ezáltal a jelenlegi kiszámítási mód leegyszerűsödik.

Romániának búzában 150.000 vasuti kocsi kiviteli feleslege van

Bucuresti. Saját tud. A romániai nagy gabonakiviteli cégek kimutatásai szerint az országban körülbelül 150.000 vasuti kocsi búza kiviteli felesleg van. Ennek ellenére, hogy a világpiac az árak jelenleg nem olyan jók, mint a múltban voltak, szakkörökben a búza-felesleget örvendetes jelenségnek tartják. A római nemzetközi mezőgazdasági intézet kimutatása szerint a világpiac az új termés megjelenésének időpontjáig még körülbelül tízezer tonna vasuti kocsi búzára van szükség és ennek következtében valószínű, hogy az árak később emelkedni fognak.

Romániában az új gabonaértékesítési rendszer jóvoltából jelentős mennyiséget lehetett exportálni búzából. A kiviteli jutalmak rend-

szere jelentősen feljavította a termelők helyzetét.

Mint ismeretes, március nyolcadikán a kiviteli jutalmak érvénye lejár. Tekintettel arra, hogy ennek esetleges meghosszabbításáról egyelőre még semmiféle értesítés sem érkezett, ennek következtében a kiviteli cégek az utóbbi időben tartózkodást árultak el, újabb kötelezettségeket nem vállaltak. Nagyon valószínű azonban, hogy a kiviteli jutalmak rendszerét további egy hónappal meghosszabbítják.

A kiviteli intézet kimutatása szerint január hónap folyamán 185.000 tonna gabonát és más mezőgazdasági terméket exportáltak, míg az elmúlt év januárjában csak 72.000 tonnát. Az emelkedés tehát két és félszeres volt.

A vásárló vállalat köteles fizetni a nyersanyagok céljaira vásárolt hulladékok, ócskafémek és rongyok forgalmi adóját

Bucurestből jelentik: A pénzügyminiszter 537.281—1939. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben szabályozta az iparvállalatok által nyersanyag céljaira vásárolt hulladékok, rongyok, ócskavas és ócska fémek forgalmi adóját. A rendelet szerint a forgalmi adót az a vállalat köteles befizetni, amely vállalat akár magánosoktól, akár a közvetítő kereskedelemtől (ócskásoktól) az ilyen hulladékokat megvásárolja. A forgalmi adó az eladót terheli és vevő vállalat az adót az eladó követeléséből köteles levonni és az illetékes adóhivatalhoz befizetni. A rendelet azonnal életbelépett.

A német mezőgazdasági munkások jutalma és díjazása. Berlinből jelentik: (V. V.) A német mezőgazdasági munkások az élelmezési rend keretében vannak beszervezve és ez testületileg tagja a német munkafrontnak, úgy, hogy minden munkaügyi tekintetben a német munkafront képviseli a egyes mezőgazdasági munkás érdekeit. A német birodalom óriási mérvű iparosításának hátrányos jelensége volt a mezőgazdasági munkások és családok elvándorlása. Most a munkafront külön gondoskodik arról, hogy a mezőgazdasági munkások szociális helyzetén mindinkább javítson, mert igen sok esetben az elvándorlásnak az az oka, hogy a mezőgazdasági- és ipari munkások szociális helyzete között az egyes vidékeken még meglehetősen nagy a különbség. Most a bajor Ostmark egy mezőgazdasági üzemvezetője igen érdekes kezdeményezésbe fogott. Minden mezőgazdasági munkásnak, aki legalább 5 évet dolgozik az üzemben, 1000 márká „Hűség jutalmat” ad, de nem pénz formában, hanem biztosítási-kötvény alakjában. A biztosított az összeget 65 éves korában, vagy elhalálása esetén örökösei azonnal kapják. Az olyan családok, akik az 55-ik életévet betöltötték, de már nem vehetnek részt a biztosításban, külön készpénzjutalomban részesülnek, ha elérték 65 éves életkorukat.

Hogyan kell fizetni a „supracotát”? Arad. Saját tud. Az aradi pénzügyigazgatóság kivetésügyi osztálya felsőbb rendelkezésre való hivatkozással felhívta az érdekeltek figyelmét arra, hogyan kell fizetni a „supracota”-t. A törvény értelmében mindazok, akik társaság tulajdonosai, vagy pedig társaságon tulajdonosi valamely ingatlanok, kérhetik, hogy a „supracotát” feles vagy pedig három társ esetén harmad alapon fizessék, illetve a kivetés ilyen alapon történjen. Ez az adózók számára jelentős megtakarítást jelent.

A budapesti Mezőgazdasági Kiállítás csoportos látogatóinak elszállásolása. Budapestről jelentik: Az országos mezőgazdasági kiállítást minden évben tömegesen keresik fel vidékről és a ezomszedős államokból tanulmányi csoportok. Ezeknek elszállásolása érdekében a rendezőbizottság ez évben is érintkezésbe lépett Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatalánál. Az Idegenforgalmi Hivatal készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségei útján való fogadását és olcsó csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulóifjúságából álló csoportoknak elszállásolásra diákszállóban van hely biztosítva. A diákszállóban igényelt helyek biztosítására vonatkozóan a bejelentéseket legkésőbb március 10-ig kell az Idegenforgalmi Hivatalnak megküldeni. A szállás a diákszállóban naponként és személyenként 40 fillérbe kerül, ezenkívül személyenként a tartózkodás egész tartamára 60 fillér mosatási díj fizetendő. — Nagyobb számú, felnőttékből álló csoportoknak szállásigényüket legkésőbb március 1-ig kell bejelenteniük az Idegenforgalmi Hivatalnál (Budapest, V. Deák Ferenc-utca 2., interurbán telefon: 18—12—13, mert elhelyezésük csak ez esetben biztosítható. — A Magyar Kivándorlókat és Visezávandorlókat Védő Irodának a Keleti-pályaudvar melletti otthonában (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4.) ugyancsak kaphatnak csoportok és egyesek is éjjeli elszállásolást napi 1 pengőtől kezdve. Az irodának az érkezést március 10-ig kell jelezni. Az így elhelyezett gazdasági csoportok részére az Idegenforgalmi Hivatal útján kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodott a kiállítás rendezője. — Akik lakásigényüket előzetesen be nem jelentették, az Idegenforgalmi Hivatal pályaudvari kirendeltségei útján nyarhatnak szállodákban vagy magánlakásokban elhelyezést.

Nagyarányú útépitési munkák Torda megyében

Torda. Saját tud. Annak a nagyszabású útváltási és útépitési munka-programnak — melyet Torda-megye területére vonatkozólag a közlekedésügyi minisztérium tavaly jóváhagyott. — az elmúlt év nyarán és őszén, mintegy kétharmadát lehetett elvégezni s a beállt téli idő tartama alatt szüneteltek a munkák. Most az elég előnyösnek mondható, korán beköszöntő tavasz lehetővé teszi az útépitési munkák teljes lendületű továbbfolytatását, mely felöleli a Torda-megyén átvonuló összes fontos rendeltetési és nagyforgalmu útvonalak, hidak, átvezetők, parterőrdítések, stb. modern átépítését, a burkolat megújítását s általában az utak jókarba helyezését.

Ezeket a munkákat többszáz munkással már a napokban megkezdik s a torda-megyei államépítészeti hivatal vezetésével folytatják.

Beszűntetik a sertésvágást a szatmári mészárosok, ha nem emelik az árakat

Szatmár. Saját tud. A város vezetősége egy héttel ezelőtt — mint jelentettük — helyt adott a mészárosok kérelmének és a sertés-karaj, zsír és a hár árát különként két leivel felemelte. A mészárosok most újabb beadványt juttattak el a polgármesterhez. A beadványban azt fejtetik, hogy a sertés ára ugrásszerűen emelkedik. Eppen ezért kéri, hogy a sertéshús és az összes melléktermékek maximális árát sürgősen állapítsák meg. A beadványban a mészárosok bejelentették, hogy ha a város vezetősége kérésüket nem teljesíti, beszüntetik a sertésvágást. A polgármester még nem döntött a beadvány felett.

Zürichi nyitás. Párizs 11.66, London 20.63, Newyork 440.06, Brüsszel 74.05, Milánó 23.15, Amszterdam 293.50, Berlin 176.55, Prága 15.06, Varsó 83, Belgrad 10, Bucuresti 337.

Arcárhidetések

Lakás

szavanként 3 lei

Keresek

butorozott szobát, lehetőleg központban. — Nagyvárad, Arany Kereszt gyógyszerár.

Kiadó

cukrárszűzlet, mely 12 év óta be van vezetve, berendezéssel is eladó. Nagyvárad, Parcul Stefan cel Mare 19.

Kiadó

kis magánház. Nagyvárad, Str. Bălcescu 23.

Kiadó

külön bejárattal butorozott szoba, fűtőszobával, 1—2 személynek. — Nagyvárad, Str. Avarescu 37. szám.

Kiadó

3 szobás utcai lakás. — Nagyvárad, Saguna-ut 7. sz. Nem modern. — Ugyanott kredenc-szekrények eladók.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Prohászka-sorozat

eladó. Cimet a kiadóba.

Spárga tövek

elsőrangú minőségben kaphatók Horváth Árpád szőlőjében. Nagyvárad, Cal. Ruinelor 1. (Petőfi-u. végén).

Eladó

modern méhészeti és daráló. Sztarek, Macea, jud. Arad.

Megvételre

keresek antik, vagy antik stílusú uriszobát és 12 személyes ezüst evőeszközt. — Sternberg, Nagyvárad, Reg Ferdinand 13. szám.

Allást keres

szavanként 1 lei

Nagy

gyakorlattal bíró urinő, teljesen egyedül álló, idősebb embernek gondozását, esetleg gyermekek gondos nevelését vállalja. Cim a kiadóban.

Teljesen

egyedül álló 40 éves urinő, ki a háztartás minden ágában jártas, ugyancsak korai konyha és virágkertetben is, állást keres. Cim a kiadóban.

LEGUJABB

A pápaválasztás két első menete eredménytelenül végződött

Fekete füst jelezte az eredménytelenséget. — Vatikánvárosban már készülnek az új pápa megkoronázására

Rómából jelentik: Vatikánvárosból érkező jelentés szerint csütörtökön délelőtt megtörtént az első szavazás a pápaválasztáson. A szavazás eredmény nélkül végződött, amit a Vatikán fölé felszálló fekete füst jelezett. A második szavazásra délnél 12 órakor került sor, de a második szavazás sem hozott eredményt.

A csütörtöki szavazások alkalmából csupán 59 bíboros jelent meg a Sixtus-kápolnában. Három bíboros ágyában fekszik betegen és betegszobájában szavazott. Közülük a két római bíboros annyira öreg és beteg, hogy ágyából nem tud felkelni, az egyik dél-amerikai bíboros pedig a hosszú út járadalmaitól betegedett meg.

Máskülönbön teljes erővel folynak már az előkészületek az új pápa megkoronázására. Vatikáni körökben azt jelzik, hogy az új pápa megkoronázása olyan lényeges lesz, aminő ünnepekre eddig még nem volt példa. Valószínűnek tartják, hogy az új pápa megkoronázása már március 12-én megtörténhetik.

Franciaország újabb tárgyalásokat indít az olasz követelések békés megoldásáról

A római francia nagykövet utasítások végett Párizsba utazott. — Bonnet nyilatkozata a külügyi bizottság előtt

Párizsból jelentik: A külügyi bizottság ülésén Bonnet külügyminiszter beszédet mondott. Örömmel üdvözölte Chamberlain angol miniszterelnök és Halifax külügyminiszter nyilatkozatait, melyekben az olasz-francia viszály tekintetében kijelentették, hogy a francia kormány oldalán állanak. A francia kormány — jelentette ki Bonnet — e tekintetben nem változtatott felfogásán és kész tárgyalni azoknak a területi és más természetű olasz követeléseknek kérdésében, amiket az 1935-beli egyezmény meghatározott.

Bonnet ezután arról beszélt, hogy megelégedéssel tölti el a közép- és kelet-európai helyzetnek Franciaország szempontjából való javulásának. A francia-angol összefogás valószínűségének hatása alatt Franciaország tekintélye ismét megerősödött, ami különösen Hollandiában, Dániában, Jugoszláviában, Romániában és Lengyelországban

nyilvánult meg. A francia kormány eltökélt szándéka most már az is, hogy minden lehető eszközzel véget vet a spanyol viszálykodásnak és közbenjár, hogy a belháborúért való felelősségről szóló törvényt ne alkalmazzák. Bonnet a spanyol menekültek ügyével kapcsolatban kijelentette, hogy a legtöbb külföldi kormány a menekültek befogadása tekintetében tagadó választ adott, csak arra hajlandó, hogy a menekültek elhelyezéséhez pénzügyileg hozzájáruljon.

Amint Londonból jelentik, a Daily Mail jelentése szerint kézenfekvő, hogy Franciaország ismét fel akarja venni a tárgyalások fonalát Olaszországgal. Francois Poncet nagykövet szombaton Párizsba utazik, hogy átvegye kormányától az utasításokat az Olaszországgal való tárgyalások újra felvétele tárgyában. A francia kormány jelek szerint Olaszország természetes követeléseinek kérdését diplomáciai úton próbálja megoldani.

Ciano olasz külügyminiszter és kísérete visszatért lengyelországi látogatásáról

Beck lengyel külügyminiszter Olaszország és Lengyelország kapcsolatairól nyilatkozott

Varsóból jelentik: Ciano gróf olasz külügyminiszter lengyelországi látogatása befejeződött. Ciano és kísérete szerdán este 21 óra 40 perckor elutazott Krakkóból, hogy hazájába visszatérjen. Az olasz vendégeket a pályaudvaron Beck lengyel külügyminiszter és a lengyel katonai hatóságok képviselői bucsuztatták. Az elutazó olasz vendégeket a pályaudvaron összegyűlt tömeg lelkesen éltette.

Ciano és kísérete újabb jelentés szerint csütörtökön reggel az alsó-ausztriai Lundenburg állomásra érkezett. Itt Hitler képviselőjében egy magasállású főtisztviselő köszöntötte az olasz külügyminisztert.

Beck lengyel külügyminiszter Krakkóban a Stefani-iroda munkatársa előtt nyilatkozott Ciano látogatásáról.

— Örömmel állapítom meg újlag — mondta Beck — hogy Lengyelország és Olaszország barátságát nemcsak a politikai érdek, hanem az érzelmi és érdekek közössége is jellemzi. A két állam külügyminiszterei által tett nyilatkozatok sokkal tisztábbak, semminthogy magyarizációkra szorulóknak. Lengyelország jól éri az Olaszországgal való barátság szükségességét, most mindon Európában döntő fordulatok előtt áll és nap,

mint nap más politikai rendszerek összeomlásának vagyunk tanúi. Ciano a két ország között fennálló kapcsolatok kimélyítésén dolgozott abban az irányban, amint a Ducenak a lengyel néphez intézett üzenete kijelölte, hogy ezeknek a kapcsolatoknak még erősödnie kell és termékeknek kell válniuk.

CIANO ÉS A KÖZÖS LENGYEL-MAGYAR HATÁR ÜGYE

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” külön tudósítója Krakkóból kelteztett cikkben számolt be Ciano gróf lengyelországi látogatásáról. A külön tudósító értesülése szerint Ciano biztosította Becket, hogy Olaszország nem változtatja meg ama felfogását, amely szerint kívánatosnak tartja Magyarország és Lengyelország közös határát, olyképpen, hogy Magyarország teljesen visszakanja Kárpátját.

ANGOL VENDÉGEK A LENGYEL FŐVÁROSBAN

Varsóból jelentik: Bortnby Robert angol nagyiparos, Chamberlain bizalmas munkatársa megérkezett Varsóba. Látogatásának célja az angol-lengyel gazdasági kapcsolatok kimélyítése. Szintén Varsóba érkezett Ushborne angol tengerész is, aki előadást tart az angol véderőről.

Feloszlatták az olasz parlamentet

Rómából jelentik: III. Victor Emánuel király és Mussolini rendeletet adott ki, mellyel feloszlatták az olasz parlamentet. Az új parlamentet március 23-án hívják össze.

Egy pesti lap szerint

Gafencu külügyminiszter a Budapestre való utazásról foglalkozik

Budapestről jelentik: A „Pesti Hírlap”-ban Meller Máttyás, az ismert hírlapíró, aki gyakori utazásokat szokott tenni a délkelet-európai országokban és utazása során szerzett tapasztalatairól, valamint előkelő személyiségekkel folytatott beszélgetéséről a pesti lapok hasábjain szokott beszámolni, most ismét érdekes értesülést közöl.

Ezerint Gafencu Grigore román külügyminiszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy rövidesen meglátogassa Magyarországot.

Chamberlain, a japán nagykövet, a német és olasz katonai attasé a londoni szovjet követség estélyén

Londonból jelentik: A londoni szovjet nagykövetség szerdán estélyt adott, az estély nagy szenzációja volt, hogy azon megjelent Chamberlain angol miniszterelnök a belügyminiszter és hadügyminiszter társaságában. Chamberlain egy óra hosszan át tartó megbeszélést folytatott Maisky orosz nagykövettel. A megbeszélést állítólag az angol-orosz kereskedelmi kapcsolatokról volt szó. Az estély érdekességeként még megjegyzik, hogy megjelent azon a japán nagykövet, az olasz és a német katonai attasé is.

Martinez Barrido, a nemzetgyűlés elnöke veszi át a spanyol köztársasági elnöki szék

Madridból jelentik: Negrin és a spanyol köztársaság még megmaradt miniszterei — mint ismeretes — Alicante mellett egy tengerparti községben minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács elhatározta, hogy Azana köztársasági elnök lemondása folytán alkalmazzák a köztársasági alkotmány 74-ik pontját, amely szerint a nemzetgyűlés elnöke veszi át a köztársasági elnöki teendőket, ha az elnök tisztességéről lemond. A határozat értelmében felkérték Martinez Barrido nemzetgyűlési elnököt, hogy köztársasági elnöki teendőket vegye át.

Washingtonból jelentik: Politikai körök értesülése szerint a nemzeti spanyol kormány elismerésére vonatkozó javaslatot szombaton Roosevelt elé terjesztik. Ezek a körök úgy tudják, hogy az Egyesült Államok részéről való elismerést egy héten belül nyilvánosságra hozzák.

Hitler feltételekhez köti Cseh-Szlovákia határainak szavatolását

A szlovák és ukrán kormányok követelése megnehezítik a helyzetet. Prága pénzügyileg gyakorol nyomást a szlovák miniszterekre

Londonból jelentik: A Times szerint Cseh-Szlovákia szeretné megkapni Németország részéről határainak szavatolását, melyről a müncheni egyezményben említés történt. A prágai kormány újabb lépést tett a berlini kormánynál ebben az irányban, de egyelőre eredménytelenül. Hitler ugyanis kikötötte, hogy Cseh-Szlovákiának gazdaságilag és politikailag meg kell szilárdulnia. Most még bonyolultabbá teszik a kérdést a szlovák és az ukrán kormány követelése. A szlovák kormány kitartóan küzd a tartomány teljes függetlenségéért és a jelenlegi állapotot csak átmenetnek tekint. Most Prága úgy akar hatni a szlovák kormányra, hogy kijelentette: csak abban az esetben ad pénzt továbbra is a szlovák kormánynak, ha lemond az elszakadásra vonatkozó követeléseiről.